

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Розробка балансового плану підприємства» за матеріалами ПрАТ "Оболонь" м. Київ

Студента 2 курсу 2 м групи,
денної форми навчання,
спеціальності 051 «Економіка»,
спеціалізації «Фінансовий
менеджмент»

Кремешний Артем
Вадимович

Науковий керівник –
д-р екон. наук, проф.

Ситник Ганна
Вікторівна

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук, проф.

Ситник Ганна
Вікторівна

Київ 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗРОБЛЕННЯ БАЛАНСОВОГО ПЛАНУ ПІДПРИЄМСТВА	6
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-МАЙНОГО СТАНУ ПРАТ "ОБОЛОНЬ"	18
2.1. Динаміка складу та структури активів і джерел їх фінансування ПрАТ "Оболонь"	18
2.2. Оцінка рівня платоспроможності та фінансової стійкості підприємства ПрАТ "Оболонь"	24
2.3. Оцінка ділової активності та рентабельності ПрАТ "Оболонь"	28
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБЛЕННЯ БАЛАНСОВОГО ПЛАНУ ПРАТ "ОБОЛОНЬ"	33
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	51
ДОДАТКИ	54

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Актуальність обраної теми полягає в тому, що зростання економічної конкуренції в Україні вказує на те, що планування і прогнозування є необхідною передумовою підприємницької діяльності. Розробка фінансових планів впливає на створення умов для розвитку суб'єктів господарювання, в результаті чого компанії спроможні отримувати потенційні доходи, нарощувати рівень рентабельності, покращувати рівень платоспроможності та фінансової стійкості. Розвиток ринкових відносин в Україні довів, що планування і прогнозування є необхідною передумовою підприємницької діяльності. Для будь-якого підприємства є необхідним план як динамічний процес, який дає змогу передбачати та враховувати зміни, що відбуваються у зовнішньому середовищі, адаптувати внутрішні чинники господарчої діяльності для свого розвитку й подальшого зростання. [2]

В процесі балансового планування здійснюється попередній відбір моделей майбутнього стану системи, які створені в індивідуальній чи колективній свідомості планувальників. Чим більш ефективними засобами балансового планування та критики моделей володіє система (підприємство), тим швидше вона еволюціонує, випереджаючи інші системи (підприємства). Таким чином, планування можна розглядати як важливий чинник еволюції соціально-економічних систем, їхньої стійкості та конкурентоспроможності.

Дослідженню проблем планування на підприємствах присвячено наукові праці таких вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів: Бланка І. О., Бойко О.О., Білик М.Д., Павлика В.П., Панасюка М.А., Проценка Я.В., Петрової І.М., Рудика В.І., Романюка А. М., Степури В.В., Ситник Г. В., Шпірни Д.С. Дослідження наукових надбань вчених дозволяє систематизувати методологічні засади фінансового планування, проте проблема вдосконалення усталених моделей організації поточного

фінансового планування потребує ретельного вибору методів його здійснення в сучасних умовах.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та визначення ролі балансового плану в системі поточного фінансового планування підприємства, огляд та систематизація методичних підходів до його розроблення.

Відповідно до поставленої мети було вирішено такі **завдання**:

- розглянуто теоретичні засади розроблення балансового плану підприємства;
- розглянуто динаміку складу та структури активів і джерел їх фінансування ПрАТ "Оболонь"
- здійснено оцінку рівня платоспроможності та фінансової стійкості підприємства ПрАТ "Оболонь";
- оцінено ділову активність та рентабельність ПрАТ "Оболонь";
- розроблено балансовий план ПрАТ "Оболонь";

Об'єктом дослідження виступають процеси балансового планування діяльності підприємства.

Предметом дослідження є сукупність методів, алгоритмів, моделей удосконалення балансового планування діяльності підприємства.

Емпірична база дослідження. ПрАТ "Оболонь" – найбільший виробник напоїв в Україні, юридична адреса: 04212, Україна, Київська обл., Оболонський р-н, Київ, Богатирська, 3. Основним видом діяльності являється 11.05 производство пива. Також дане підприємство має і інші види діяльності такі як:

- 31.01 Производство офисной и магазинной мебели
- 10.32 Производство фруктовых и овощных соков
- 11.01 Дистилляция, ректификация и смешивание спиртных напитков
- 11.06 Производство солода
- 11.07 Производство безалкогольных напитков; производство минеральных вод и других вод в бутылках
- 22.22 Производство пластиковых упаковок для товаров
- 22.29 Производство прочих пластмассовых изделий

- 43.13 Разведочное бурение
- 46.34 Оптовая торговля напитками
- 82.92 Упаковочная деятельность
- 93.11 Деятельность спортивных объектов
- 93.29 Прочие виды деятельности по организации отдыха и развлечений
- 47.25 Розничная торговля напитками в специализированных магазинах
- 49.50 Транспортирование по трубопроводу
- 56.10 Рестораны и услуги по доставке продуктов питания
- 68.20 Аренда и управление собственной или арендуемой недвижимостью
- 71.12 Деятельность в области инженерных изысканий и предоставление технических консультаций в этой области
- 71.20 Технические испытания и анализы

Методи дослідження. В процесі дослідження застосовані методи логічного узагальнення, системного аналізу, метод порівняльного економічного аналізу, експертних оцінок, статистичні методи. Важливим моментом роботи є застосування методу порівняння табличних і графічних методів інформаційного аналізу.

Інформаційною базою дослідження виступають фундаментальні роботи вітчизняних і зарубіжних спеціалістів з економічної теорії, економіки підприємства, фінансів підприємств та організації виробництва; нормативні акти України; праці економістів з проблеми, яка досліджується та фінансова звітність підприємства.

Апробація результатів дослідження. За результатами виконаних досліджень опубліковано наукову статтю на тему: «Балансовий план як основа поточного фінансового плану підприємства» у збірнику Наукових праць студентів. - Ч. 1. – К. : КНТЕУ, 2021.

Структура та обсяг дипломної роботи. ВКР «Планування операційної діяльності підприємства» складається із вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел зі 50 найменувань, 2 додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗРОБЛЕННЯ БАЛАНСОВОГО ПЛАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Зростання економічної конкуренції в Україні вказує на те, що планування і прогнозування є необхідною передумовою підприємницької діяльності. Розробка фінансових планів впливає на створення умов для розвитку суб'єктів господарювання, в результаті чого компанії спроможні отримувати потенційні доходи, нарощувати рівень рентабельності, покращувати рівень платоспроможності та фінансової стійкості.

Фінансове планування – це процес визначення обсягів фінансових ресурсів за джерелами формування та напрямками їх цільового використання згідно з виробничими та маркетинговими показниками діяльності підприємства в плановому періоді [3].

Ефективним інструментом системи фінансового планування є впровадження бази даних, яка дасть змогу забезпечити фінансову службу суб'єктів господарювання оперативними даними про його фінансовий стан; інформацією про події, що відбуваються; надавати консультації і обговорювати внутрішні документи; надавати інформацію для дилерів, постачальників, посередників; поглиблено вивчати ринок тощо.

До інформаційного забезпечення фінансового планування прийнято відносити [6]:

- розвинену систему управлінського і фінансового обліку, особливо різносторонню аналітичну систему обліку доходів і витрат на основі відповідних нормативів часу і обсягів;

- розвинену прогнозно–аналітичну систему, що дозволяє не лише здійснювати загальне прогнозування розвитку зовнішнього середовища, але й отримувати поточні дані про ринкову кон'юнктуру в умовах обмеженої інформації;

- високий рівень професійних знань про елементи поточного фінансового планування і досвід їх застосування;
- ефективні системи електронної обробки даних, що базується на використанні аналітичних, евристичних та імітаційних моделей і дозволяє здійснювати обмін даними на відстані.

Рис. 1. 1. Пріоритетні завдання системи інформаційно–аналітичного забезпечення фінансового планування

Систематизовано автором на основі [12,14,26,29]

Розроблення будь-якого фінансового плану має здійснюватись з високим рівнем точності, має бути достатньо конкретизованим і деталізованим з урахуванням макро- та мікрочинників впливу на діяльність підприємства.

У процесі складання фінансових планів здійснюють координацію планів окремих структурних підрозділів. Дії керівників таких підрозділів, функції яких організаційно розділені, повинні бути скоординовані. Координація завжди передбачає певний компроміс. За умови достатньої мотивації керівники підрозділів працюватимуть для досягнення загальних

цілей суб'єктів господарювання, незважаючи на можливі втрати з їхнього боку. Фінансове планування регламентовано в системі управління [4].

Слід зазначити, що інформаційно–аналітичне забезпечення фінансового планування відіграє важливу роль у формуванні інформаційних ресурсів в фінансово-господарській діяльності сучасних бізнес структур, а також зважаючи на конкурентні вимоги сучасних реалій впливає на зниження ризиків та сприяє запровадженню ефективних управлінських рішень.

Необхідно зазначити, вітчизняний підхід до структури фінансового планування передбачає його здійснення у трьох взаємопов'язаних напрямках: стратегічного, поточного та оперативного фінансового планування, кожен з яких реалізує ряд важливих функцій та формує комплексну чітко розраховану якісну систему планових фінансових показників.

За допомогою стратегічного фінансового планування керівництво отримує інформацію про події, що вже відбулися або ще відбудуться, котра відображає економічні процеси і взаємозв'язки суб'єктів господарювання і ринку. Планові розрахунки повинні забезпечувати ефективне планування фінансового результату і його компонентів з урахуванням цілей, можливостей і заходів у всіх підсистемах і по суб'єктах господарювання в цілому [8].

Поточне фінансове планування є підсистемою фінансового планування, що ґрунтується на стратегічному фінансовому плані і спрямоване на постійне вдосконалення бізнес-процесів, забезпечує інтеграцію поточних планів за усіма видами і напрямками діяльності, конкретизацію стратегічних планових фінансових показників, оптимізацію формування і використання фінансових ресурсів і забезпечує, таким чином, процес поточного управління фінансами на підприємстві [10]. Поточне фінансове планування відповідає тактичному рівню управління, спрямоване на виконання стратегії функціонування та досягнення суб'єктом господарювання стратегічних вимірів щодо

покращення показників фінансового стану. Якісно сформований поточний фінансовий план забезпечує ефективний розвиток підприємства.

В свою чергу, балансовий план є одним з основних видів поточного фінансового плану підприємства, який відображає прогноз складу його активів і структури джерел фінансування. Метою розробки балансового плану є визначення можливості приросту окремих активів із забезпеченням їх внутрішньої збалансованості, а також формування оптимальної структури капіталу, що забезпечує високу фінансову стійкість підприємства в майбутньому періоді.[7]

Розробка балансового плану на економічно обґрунтованій основі вимагає здійснення наступного комплексу робіт:

- факторного аналізу і оцінки фінансового стану підприємства за звітний період (рік) і в динаміці за 3-5 останніх років;
- аналізу тенденцій і напрямів розвитку галузі на регіональному і загальнодержавному рівнях;
- аналізу і оцінки зовнішніх і внутрішніх чинників впливу на величину і рівень досягнутих показників фінансового плану;
- розрахунку ймовірних фінансових результатів (за статтями доходів і витрат) від кожного прогнозованого виду діяльності у плановому періоді – на альтернативній безбитковій основі;
- розрахунку потреби в грошових ресурсах для здійснення прогнозованих видів діяльності, що забезпечать безперервність кругообороту виробничих фондів;
- балансового ув'язування потреби в капіталі з наявними і реальними до залучення коштами на засадах фінансової стійкості, платоспроможності та ліквідності;
- оцінки ймовірного фінансового стану підприємства на кінець планового періоду за умови виконання показників фінансового плану.

Мета формування прогнозного балансового плану - виявити структурні зрушення в активах та зобов'язаннях підприємства, оцінити їх вплив на

фінансове становище підприємства і попередити ризики, які вплинуть на погіршення фінансового стану суб'єкта господарювання. Після закінчення очікуваного періоду підготовки балансового плану необхідно вжити заходів для забезпечення фінансової стійкості компанії (фінансової стабільності, платоспроможності, кредитоспроможності). Це не виключає необхідності коригування певних частин балансового плану.

Водночас балансовий план необхідно вважати важливим інструментом процесу фінансового планування, управління фінансовими ресурсами та контролю в процесі виконання показників плану. Основні завдання фінансового контролю наведено на рис. 1.2.

Рис. 1.2. Основні завдання фінансового контролю при формуванні балансового плану

Систематизовано автором на основі [1,5,7].

Порівняльна оцінка відхилення між фактичними даними і фінансовими планами, своєчасне виявлення і швидке прийняття рішень для забезпечення реалізації фінансових стратегій і запланованих показників є важливими

кроками для забезпечення фінансової стійкості компанії. Тому, розглядаючи показники фінансового плану, компанія може регулярно спостерігати наступне: повнота грошового доходу та ефективність його використання; раціональний розподіл і ефективне використання коштів, вкладених в корпоративні активи; статус розрахунків з дебіторами і кредиторами; фінансовий стан і ділова активність, можливість банкрутства підприємства. При цьому важливо розглядати фінансовий план компанії орієнтуючись на балансовий план, а також як прогноз і можливість міняти його в міру змін зовнішніх і внутрішніх умов, своєчасного коригування планів і антикризових заходів та умови ефективного фінансового управління.

Основними факторами, що впливають на вибір та комбінацію методів розроблення поточного фінансового плану є [9]:

- наявне інформаційне забезпечення;
- наявне кадрове забезпечення процесу фінансового планування;
- наявність необхідного технічного та програмного забезпечення;
- загальний рівень управління на підприємстві;
- розмір підприємства торгівлі, який суттєво впливає на стан попередніх чинників;
- менталітет власників та топ-менеджерів, який визначає стиль управління і підходи до фінансового планування.

Побудова планів та прогнозів дає змогу передбачувати та враховувати суб'єктам господарювання поточні й майбутні зміни зовнішнього середовища, а також адаптувати внутрішні чинники фінансово-господарчої діяльності для свого розвитку і подальшого зростання. Без фінансового планування не може бути досягнутий той рівень управління діяльністю підприємства, який забезпечує йому успіх на ринку, постійне вдосконалення матеріальної бази, соціальний розвиток колективу. Ніякий інший вид планування не може мати для підприємства такого узагальнюючого, глобального значення, бо саме фінанси охоплюють усі без винятку боки і ділянки його функціонування.[8]

Балансовий план є третім розділом фінансового плану підприємства. Баланс – фінансовий документ, в якому відображено джерела надходження, склад і розміщення грошових засобів. Для розробки балансового плану використовується така інформація [6]:

- звітний баланс підприємства на початок планового періоду;
- результати фінансового аналізу діяльності підприємства в ретроспективі;
- план доходів та витрат підприємства на період, що планується;
- баланс оборотних активів на період, що планується;
- план інвестиційної діяльності підприємства;
- касовий план;
- план використання позикових ресурсів.

Плановий баланс складається на основі очікуваних показників поточного періоду та прогнозних змін в окремих статтях і розділах, які очікуються в плановому періоді. Розрахунок планових показників балансу здійснюється з використанням інформації, яка міститься в інших бюджетах, зокрема[6]:

- зміни у складі необоротних активів, які впливають з бюджету інвестицій та амортизаційних відрахувань;
- прогнозні показники окремих статей оборотних активів, які розраховуються з використанням бюджету товарно-матеріальних запасів, бюджету виробництва, графіків грошових надходжень від реалізації продукції та інкасації дебіторської заборгованості тощо;
- планові показники власного капіталу, які розраховуються, виходячи з даних бюджету ліквідності, бюджету інвестицій, бюджету фінансових результатів і нормативів розподілу прибутку;
- зміни у складі позикового капіталу, які визначаються на основі графіків погашення банківських кредитів, бюджету інвестицій, планів матеріально-технічного постачання, бюджету ліквідності тощо.

Зміни (динаміка) у складі активів та пасивів (приріст чи зменшення), які очікуються в плановому періоді, відображаються в так званому динамічному (рухомому) балансі. В такому балансі висвітлюються не окремі статті активів та пасивів, а сумарні зміни в цих статтях, які прогноуються протягом планового періоду. В активній стороні динамічного балансу слід відображати зміни у використанні фінансових ресурсів, а в пасиві — зміни у джерелах фінансування активів. Побудова такого балансу дає можливість виявити зміни показників балансу, що прогноуються в окремих періодах, а також проаналізувати причини цих змін (наприклад, зменшення обсягів реалізації, підвищення рівня затрат, зростання вартості капіталу тощо). Слід зазначити, будь-яке збільшення активів чи зменшення пасивів пов'язане з використанням фінансових ресурсів. З іншого боку, зменшення активів чи збільшення пасивів вказує на залучення додаткових ресурсів.[12]

Формування балансу відбувається на підставі запланованих змін статей планового балансу попереднього року, а також плану прибутків і збитків. Необхідно провести перегрупування статей активу і пасиву планового балансу на підставі використання грошових коштів (ліва частина) і їх походження (права частина) за схемою (табл.1.1).[10]

Таблиця 1.1

Формування балансового плану підприємства [12]

Використання грошових коштів	Джерела грошових коштів
<i>I. Збільшення активів</i>	<i>I. Зменшення активу</i>
1. Інвестиції в основні засоби, нематеріальні активи, фінансові вкладення.	1. За рахунок основних засобів.
2. Приріст оборотних коштів.	2. За рахунок оборотних коштів.
<i>II. Зменшення пасиву</i>	<i>II. Збільшення пасиву</i>
1. Погашення кредитів, позик.	1. Отримання кредитів і позик. і фондів з прибутку
2. Скорочення власного капіталу: розподіл прибутку до фонду споживання, виплата дивідендів, відсотків за облігаціями, збитки	2. Емісія облігацій. 3. Збільшення власного капіталу: емісія нових акцій, підвищення резервів

Для забезпечення фінансової рівноваги сума приросту пасивів та зменшення активів повинна дорівнювати величині приросту активів та

зменшення пасивів. Плануючи показники балансу, перевіряють їх на предмет узгодження з обраною фінансовою стратегією та дотримання правил фінансування, зокрема визначеного рівня структури капіталу, показника покриття необоротних активів за рахунок довгострокових пасивів тощо.[14]

Динамічний баланс можна розглядати, з одного боку, як інструмент планування ліквідності підприємства, з іншого — як метод аналізу ліквідності. Розробка балансового плану може здійснюватись різними методами, а саме [20]:

- методом рівномірного зростання (відсотка до обороту);
- методом диференційованого темпу зростання;
- методом прямих планово-економічних розрахунків.

Метод рівномірного темпу зростання, який у наукових джерелах називають ще методом відсотка до обороту, ґрунтується на такій вихідній умові: при зміні товарообігу підприємства його активи та пасиви змінюються тим же темпом. Тобто їх розмір на планований період, (БПпрогн.) може бути визначений за такою формулою [4]:

$$\text{БПпрог} = \text{РБПод} * \text{Т прог} / 100 \quad (1.1)$$

де РБПод – рівень балансового показника в передплановий період, грн;

Тпрог – прогнозний розмір темпу зростання обсягу діяльності підприємства, %.

У такій спосіб можливо визначити прогнозні значення лише тих показників балансового плану, обсяг яких прямо пропорційно залежить від зміни обсягу товарообігу підприємства. Такі статті балансу називаються спонтанними. В активі підприємства спонтанними є його оборотні кошти, а в пасиві – фонди цільового призначення та кредиторська заборгованість. Для визначення розміру інших статей балансового плану (основних активів, статутного капіталу, позик та займів) слід використовувати інші методи, а саме, метод експертних оцінок з урахуванням факторів, що впливають на обсяг кожної з них.

Метод диференційованого темпу зростання також базується на визначенні залежності між зростанням товарообігу підприємства та зміною його активів та пасивів, яка відбулася у перед плановому періоді. Але при використанні цього методу кількісні параметри цієї залежності визначаються окремо щодо кожної статті балансу на базі обчислення коефіцієнтів еластичності зміни активів та пасивів від обсягів продажу. Так, коефіцієнт еластичності характеризує темп приросту показника при зміні фактора, який визначає його розмір, на один відсоток. Отже, зявляється можливість врахування нерівномірності зростання окремих видів ресурсів та зобов'язань підприємства при прогнозуванні їх розміру на період, що планується, виходячи з інформації про збільшення обсягів діяльності підприємства.[3]

Розрахунок планового розміру окремих статей балансу підприємства може бути проведений за такою формулою [3]:

$$\text{БППрог} = \text{БПб} * (100 + \text{ТРод} * \text{Кел}) / 100 \quad (1.2)$$

де БПб – розмір балансового показника у передплановому періоді, грн;

ТРод – темп зростання обсягу діяльності підприємства на плановий період, %;

Кел – коефіцієнт еластичності між темпами приросту обсягу діяльності та обсягу балансового показника, %.

Метод прогнозування обсягу фінансових ресурсів, виходячи з повного забезпечення фінансових потреб, застосовується в умовах, коли підприємство має достатній потенціал формування фінансових коштів. Прогнозування необхідного обсягу фінансових ресурсів відповідно до цього методу може відбуватися за алгоритмом, запропонованим Бланком І.О. [3]:

1. Визначення необхідного загального обсягу формування фінансових ресурсів.

На підставі прогнозних показників обсягу діяльності, ефективності (рентабельність, фондомісткість, матеріаломісткість, трудомісткість), оборотності активів, а також обсягів інвестицій відомими методами

розраховується структура та обсяг активів. Останній дорівнює прогнозній загальній потребі в фінансових ресурсах.

2. Визначення можливого обсягу формування фінансових ресурсів із внутрішніх джерел. Розраховується чистий грошовий потік підприємства. З врахуванням дивідендної та амортизаційної політики прогнозується обсяг фінансових ресурсів, який може бути залучений з внутрішніх джерел.

3. Визначення можливого обсягу формування власних фінансових ресурсів із зовнішніх джерел, виходячи з фінансової політики підприємства, фінансових можливостей акціонерів (учасників) або можливостей залучення коштів на фондовому ринку, а також вартості такого капіталу.

4. Визначення необхідного обсягу позикових коштів, відповідно до формули (1.3)[5]:

$$\text{ФРп} = \text{ЗФР} - \text{ФРв} - \text{ФРвз} \quad (1.3)$$

де ФРп – прогнозний обсяг позикових фінансових ресурсів;

ЗФР - загальний обсяг необхідних фінансових ресурсів;

ФРв – обсяг фінансових ресурсів, які формуються з внутрішніх джерел;

ФРвз - обсяг власних фінансових ресурсів, які формуються із зовнішніх джерел.

Збалансування прогнозних значень активів та пасивів підприємства при використанні цього методу здійснюється шляхом експертного коригування обсягів заборгованості підприємства або розміру його власного капіталу. Вибір між цими альтернативами залежить від структурної політики підприємства щодо формування капіталу, тобто від [6]:

- фінансових можливостей засновників щодо збільшення власного капіталу;
- співвідношення між власним та позиковим капіталом, що склалося у перед плановий період;
- можливостей збільшення заборгованості з урахуванням ефекту фінансового важеля та інших факторів.

Використання описаних методів дає можливість отримати лише приблизний результат і може застосовуватися тільки для отримання орієнтованих розрахунків. Більшу практичну цінність має використання методу техніко-економічних розрахунків. Його застосування передбачає визначення прогнозного значення кожного показника балансового плану на базі проведення прямих планових розрахунків залежно від факторів, що обумовлюють його обсяг та темпи зростання.[4]

Отже, балансовий план повинен складатися підприємством з метою ресурсного забезпечення виконання прогнозованих обсягів діяльності та отримання прибутку, достатнього для простого розширеного відтворення тобто мають відобразитися в балансовій ув'язці прогнозовані активи і джерела їх формування як передумова виконання цих показників, як самостійний документ і водночас як основну складову фінансового плану та економічного розвитку підприємства. Комплексний підхід до формування фінансових планів мобілізує всю управлінську організацію для забезпечення економічної раціональності показників плану і підвищення зацікавленості та відповідальності співробітників щодо його виконання, використання даного методу дозволяє формувати фінансовий план як ефективний інструмент управління фінансами компанії.

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-МАЙНОГО СТАНУ ПРАТ "ОБОЛОНЬ"

2.1. Динаміка складу та структури активів і джерел їх фінансування ПрАТ "Оболонь"

Бухгалтерський баланс - це найбільш інформативна форма для аналізу фінансовий ресурсів, найважливіша форма фінансової звітності, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал. Аналіз джерел фінансування операційної діяльності допомагає визначити:

- рівень забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами для здійснення ефективної господарської діяльності та своєчасного проведення грошових розрахунків за своїми обов'язками;
- характеристика фінансової конкурентоспроможності підприємства, використання фінансових ресурсів і капіталу, виконання зобов'язань перед державою та іншими господарськими суб'єктами.

У системі загального управління використанням капіталу підприємства основна роль відводиться забезпеченню ефективного його використання в операційній діяльності. Операційна діяльність - це основний вид діяльності підприємства, з метою здійснення якої вона створена.

Проведемо дослідження динаміки активів ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки (табл. 2.1), можна сказати, що динаміка росту необоротних активів має тенденцію до зниження темпів нарощування: невеликий негативний ланцюговий приріст 6,22% у 2019 році; 6,53% у 2020 році. Досліджуючи необоротні активи підприємства, значну увагу варто приділити основним засобам, оскільки їх частина у структурі необоротних активів складає 99,21%, тому прогресивність та технічний стан основних засобів визначають потенційні можливості виробництва, його потужність.

Таблиця 2.1

Динаміка активів ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки

Показники	Роки, тис. грн.			Ланцюговий темп росту, %		Абсолютна зміна, тис. грн.	
	2018	2019	2020	2019	2020	2019	2020
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи:	6857	6026	4686	-12,12	-22,24	-831	-1340
Незавершені капітальні інвестиції	20201	18141	11272	-10,20	-37,86	-2060	-6869
Основні засоби:	4867736	4611402	4352291	-5,27	-5,62	-	-
Інші фінансові інвестиції	109397	57581	18542	-47,37	-67,80	-51816	-39039
Інші необоротні активи	14	14	14	0,00	0,00	0	0
Усього за розділом I	5004205	4693164	4386805	-6,22	-6,53	-	-
II. Оборотні активи							
Запаси	719638	753270	1015849	4,67	34,86	33632	262579
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	203818	260966	272112	28,04	4,27	57148	11146
Дебіторська заборгованість за рахунками:	125056	95630	171166	-23,53	78,99	-29426	75536
Інша поточна дебіторська заборгованість	9897	18911	20095	91,08	6,26	9014	1184
Гроші та їх еквіваленти	16876	16228	17048	-3,84	5,05	-648	820
Інші оборотні активи	30659	18927	5983	-38,27	-68,39	-11732	-12944
Усього за розділом II	1105944	1163932	1502253	5,24	29,07	57988	338321
Баланс	6110149	5857096	5889058	-4,14	0,55	-	-
						253053	31962

Основні засоби ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки щорічно зменшуються, у 2019 році на 256334 тис. грн.; у 2020 році на 259111 тис. грн., що є негативним моментом для підприємства. Як відомо, фінансовий стан підприємства значною мірою залежить від стану грошових коштів і їх сума повинна бути такою, щоб їх вистачило для покриття всіх першочергових платежів. Відповідно до нашого дослідження грошові кошти та їх еквіваленти зменшуються у 2019 році на 3,84% та зросли на 5,05% у 2020 році, що є позитивним для підприємства і свідчить про отримані доходи. Це оцінюється як позитивна тенденція, оскільки гроші та їх еквіваленти є наймобільнішими активами підприємства. Наступним етапом проведемо аналіз структури активів ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки (табл. 2.2)[36]:

Структура активів ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки

Показники	Питома вага, %; роки			Абсолютна зміна	
	2018	2019	2020	2019	2020
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи:	0,14	0,13	0,11	-0,01	-0,02
Незавершені капітальні інвестиції	0,40	0,39	0,26	-0,02	-0,13
Основні засоби:	97,27	98,26	99,21	0,98	0,96
Інші фінансові інвестиції	2,19	1,23	0,42	-0,96	-0,80
Інші необоротні активи	0,0003	0,0003	0,0003	0,00	0,00
Усього за розділом I	81,90	80,13	74,49	-1,77	-5,64
II. Оборотні активи				0,00	0,00
Запаси	65,07	64,72	67,62	-0,35	2,90
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	18,43	22,42	18,11	3,99	-4,31
Дебіторська заборгованість за рахунками	11,31	8,22	11,39	-3,09	3,18
Інша поточна дебіторська заборгованість	0,89	1,62	1,34	0,73	-0,29
Гроші та їх еквіваленти	1,53	1,39	1,13	-0,13	-0,26
Інші оборотні активи	2,77	1,63	0,40	-1,15	-1,23
Усього за розділом II	18,10	19,87	25,51	1,77	5,64
Баланс	100	100	100	x	x

Актив балансу ПрАТ «Оболонь» містить відомості про розміщення капіталу, наявного у розпорядженні підприємства, тобто про вкладення його в конкретне майно і матеріальні цінності, про залишки вільної готівки та інше.

За досліджуваний період постійно відбувається збільшення майна. Це свідчить про розширення підприємством господарського обороту, що в цілому є позитивною характеристикою, оскільки це вказує на збільшення виробничих потужностей підприємства. Разом з тим питома вага необоротних активів становила у 2018 – 81,90%, 2019 – 80,13%, 2020 – 74,49%. Це говорить про неефективну структуру активів підприємства. Отже, підприємство має значні накладні витрати і чутливість до змін виручки. Хоча протягом 2018-2020 років відбувається зниження питомої ваги необоротних активів. Це сприяє підвищенню мобільності майна і

прискоренню обігу оборотних коштів. У структурі необоротних активів на кінець 2020 р. найбільшу частку мають основні засоби – 99,21%. Інші фінансові інвестиції 0,42% . Найменші частки мають нематеріальні активи – 0,11% і незавершені капітальні інвестиції – 0,26%.

У структурі оборотних активів ПрАТ «Оболонь», зважаючи на вид діяльності, найбільшу питому вагу складають запаси, так на кінець 2020 року 67,62% і зростає питома вага в порівнянні з 2019 роком на 2,90 в.п.

Варто відзначити, що протягом досліджуваного періоду у структурі оборотних активів відбувалися незначні зміни у питомій вазі. Так дебіторська заборгованість за рахунками у питомій вазі оборотних активів у 2018 році склали – 11,31%, у 2019 – 8,22%, у 2020 – 11,39%. Дебіторська заборгованість за товари роботи послуги найнижчу питому вагу становила у 2020 р. всього 18,11%, найбільша питома вага даної статті була у 2019 році – 22,42%. Позитивним моментом слід зазначити зменшення питомої ваги дебіторської заборгованості за товари роботи послуги у 2020 році на 4,31 в. п.

Важливим показником структури оборотних активів ПрАТ «Оболонь» є питома вага у оборотних активах грошових коштів та їх еквівалентів. Даний показник найнижчий рівень у питомій вазі мав у 2020 році – 1,13%.

Проведемо дослідження джерел формування капіталу підприємства в табл. 2.3. За даними вищевказаної табл.2.3 зареєстрований (пайовий) капітал ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки залишався незмінним і становить 73144 тис. грн. У 2018-2019 роках ПрАТ «Оболонь» формувало непокритий збиток так у 2018 році непокритий збиток склав 746302 тис. грн. та у 2019 році – 329248 тис. грн., що є позитивним це те що непокритий збиток у 2019 році зменшився на 55,88%, у 2020 році ПрАТ «Оболонь» отримало прибутки які дозволили покрити збитки та сформувати нерозподілений прибуток в сумі 167847 тис. грн., темп росту склав 150,98%.

Зважаючи на досліджені показники вище, можемо констатувати, що на ПрАТ «Оболонь» спостерігається позитивна динаміка ланцюгових темпів росту у власному капіталі.

**Динаміка джерел формування капіталу ПрАТ «Оболонь»
за 2018-2020 роки**

Показники	Роки, тис. грн.			Ланцюговий темп росту, %		Абсолютна зміна, тис. грн.	
	2018	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	73144	73144	73144	0,00	0,00	0	0
Капітал у дооцінках	2763289	2603868	2445387	-5,77	-6,09	-159421	-158481
Додатковий капітал	5997	1916	1198	-68,05	-37,47	-4081	-718
Емісійний дохід	0	8353	8353	100,00	0,00	8353	0
Накопичені курсові різниці	0	-6437	-7155	100,00	11,15	-6437	-718
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-746302	-329248	167847	-55,88	150,98	417054	497095
Усього за розділом I	2 082 548	2 336 100	2 673 996	12,18	14,46	253552	337896
Відстрочені податкові зобов'язання	542 401	426 702	410 551	-21,33	-3,79	-115699	-16151
Довгострокові кредити банків	487124	180402	609731	-62,97	237,98	-306722	429329
Інші довгострокові зобов'язання	267953	260062	0	-2,94	-100,00	-7891	-260062
Усього за розділом II	1 297 478	867 166	1 020 282	-33,17	17,66	-430312	153116
Короткострокові кредити банків	1419600	255933	394848	-81,97	54,28	-1163667	138915
Поточна кредиторська заборгованість за:							
довгостроковими зобов'язаннями	0	1139546	661136	100,00	-41,98	1139546	-478410
товари, роботи, послуги	1021281	909794	709905	-10,92	-21,97	-111487	-199889
за розрахунками з бюджетом	91167	104445	102148	14,56	-2,20	13278	-2297
за розрахунками зі страхування	5926	6382	4980	7,69	-21,97	456	-1402
за розрахунками з оплати праці	44447	57270	80097	28,85	39,86	12823	22827
за одержаними авансами	64560	120483	183041	86,62	51,92	55923	62558
за розрахунками з учасниками	1876	1876	1876	0,00	0,00	0	0
Поточні забезпечення	11462	13639	33497	18,99	145,60	2177	19858
Інші поточні зобов'язання	69804	44462	23252	-36,30	-47,70	-25342	-21210
Усього за розділом III	2 730 123	2 653 830	2 194 780	-2,79	-17,30	-76293	-459050
Баланс	6 110 149	5 857 096	5 889 058	-4,14	0,55	-253053	31962

Виходячи з табл.2.3 у 2020 році досягнуто наступних показників у власному капіталі: ланцюговий темп росту – 14,46% та абсолютна ланцюгова зміна – 337896 тис. грн. Довгострокові зобов'язання ПрАТ «Оболонь» у 2019 році зменшились на 33,17% за рахунок зменшення довгострокових кредитів

банків на 62,97%, відстрочених податкових зобов'язань на 21,33%; хоча у 2020 році довгострокові зобов'язання зросли у 2020 році на 17,66%, що є негативним для підприємства. Проведемо дослідження структури капіталу ПрАТ «Оболонь», що наведено в табл. 2.4. У капіталі підприємства у 2019 році найбільшу питому вагу займають поточні зобов'язання і склали – 44,68%; у 2020 році відбулося зменшення і питома вага склали 37,27%, тому на 2020 рік у структурі досліджуваного підприємства переважає власний капітал (на кінець 2020 року — 45,41%).

Таблиця 2.4

Структура капіталу ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки

Показники	Питома вага, %; роки			Абсолютна зміна	
	2018	2019	2020	2019	2020
Власний капітал					
Зареєстрований (пайовий) капітал	3,51	3,13	2,74	-0,38	-0,40
Капітал у дооцінках	132,69	111,46	91,45	-21,23	-20,01
Додатковий капітал	0,29	0,08	0,04	-0,21	-0,04
Емісійний дохід	0,00	0,36	0,31	0,36	-0,05
Накопичені курсові різниці	0,00	-0,28	-0,27	-0,28	0,01
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-35,84	-14,09	6,28	21,74	20,37
Усього за розділом I	34,08	39,88	45,41	5,80	5,52
Відстрочені податкові зобов'язання	41,80	49,21	40,24	7,40	-8,97
Довгострокові кредити банків	37,54	20,80	59,76	-16,74	38,96
Інші довгострокові зобов'язання	20,65	29,99	0,00	9,34	-29,99
Усього за розділом II	21,23	14,81	17,33	-6,43	2,52
Короткострокові кредити банків	52,00	9,64	17,99	-42,35	8,35
Поточна кредиторська заборгованість за:				0,00	0,00
довгостроковими зобов'язаннями	0,00	42,94	30,12	42,94	-12,82
товари, роботи, послуги	37,41	34,28	32,35	-3,13	-1,94
за розрахунками з бюджетом	3,34	3,94	4,65	0,60	0,72
за розрахунками зі страхування	0,22	0,24	0,23	0,02	-0,01
за розрахунками з оплати праці	1,63	2,16	3,65	0,53	1,49
за одержаними авансами	2,36	4,54	8,34	2,18	3,80
за розрахунками з учасниками	0,07	0,07	0,09	0,00	0,01
Поточні забезпечення	0,42	0,51	1,53	0,09	1,01
Інші поточні зобов'язання	2,56	1,68	1,06	-0,88	-0,62
Усього за розділом III	44,68	45,31	37,27	0,63	-8,04
Баланс	100	100	100		

З порівняльного балансу за 2018-2020 роки видно, що власний капітал підприємства складається з зареєстрованого капіталу, капіталу у дооцінках, додаткового капіталу, емісійного доходу, накопичених курсових різниць та нерозподіленого прибутку (непокритого збитку). За досліджуваний період співвідношення питомої ваги статей що формують власний капітал постійно змінювалося. Поточні зобов'язання ПрАТ «Оболонь» складаються з короткострокових кредити банків, які склали 52,00% у 2018 та уже в 2019 зменшились до 9,64%, у 2020 році відбулося зростання питомої ваги короткострокових кредити банків на 8,35 в.п. Щодо довгострокових зобов'язань, питома вага їх постійно змінювалася в залежності від фінансової ситуації на підприємстві, у 2020 зменшилась і склала 30,12%, що менше на 12,82 в.п. в порівнянні з 2019 роком. Найбільшу частку у питомій вазі займала кредиторська заборгованість за товари, роботи і послуги, яка на кінець 2020 року складає 32,35%. Отже, як бачимо, в досліджуваному періоді відбулося зростання майна підприємства. Дослідження стану та структури активів є різноплановим процесом, оскільки під час його здійснення необхідно дати оцінку обсягу, структури та динаміки оборотних і необоротних активів, вивчити технічний стан основних засобів, темпів, форм і способів їх оновлення, визначити рівень їх використання. Здійснивши аналіз динаміки активів ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки, ми виявили, що на підприємстві спостерігається збільшення вартості балансу.

2.2. Оцінка рівня платоспроможності та фінансової стійкості підприємства ПрАТ "Оболонь"

Наступним етапом проведемо аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки (табл. 2.5). Найважливішим показником фінансового стану підприємства є ліквідність, сутність якої полягає в можливості підприємства в будь-який момент розрахуватися за своїми зобов'язаннями (пасивам) за допомогою (за рахунок)

майна (активів), яке є на балансі, тобто в тому, як швидко підприємство може продати свої активи, отримати грошові кошти і погасити заборгованість перед постачальниками, і банком щодо повернення кредитів, перед бюджетом та позабюджетними централізованими фондами із сплати податків та платежів, перед працівниками з виплати заробітної плати тощо. Ліквідність суб'єкта господарювання визначається відношенням вартості ліквідного майна, тобто активів, які можуть бути використані для оплати заборгованостей, до короткострокової заборгованості.

Таблиця 2.5

**Аналіз показників ліквідності та платоспроможності підприємства
ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки**

Найменування показника	Роки			Абсолютне відхилення		
	2018	2019	2020	2019/2018	2020/2019	2020/2018
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,0062	0,0061	0,0078	-0,0001	0,0017	0,0016
Коефіцієнт швидкої (проміжної, суворої) ліквідності	0,13	0,15	0,22	0,02	0,07	0,09
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	0,41	0,44	0,68	0,03	0,25	0,28
Коефіцієнт «ціни» ліквідації	2,40	2,38	2,35	-0,02	-0,03	-0,05
Коефіцієнт перспективної платоспроможності	1,62	1,37	1,49	-0,25	0,12	-0,13
Коефіцієнт заборгованості	0,37	0,34	0,34	-0,03	0,00	-0,03
Коефіцієнт ліквідності коштів у розрахунках	3,71	3,25	2,36	-0,46	-0,89	-1,35
Коефіцієнт ліквідності запасів	1,57	0,52	0,82	-1,05	0,30	-0,75
Коефіцієнт співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості	0,28	0,16	0,27	-0,12	0,11	-0,01

Аналіз показників ліквідності та платоспроможності підприємства ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки (табл. 2.5) дає можливість зробити висновки: порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки вказує на те що дебіторська заборгованість має значну питому вагу в складі поточних активів і впливає на фінансовий стан підприємства. Для зовнішніх користувачів

інформації також дуже важливий стан дебіторської заборгованості підприємства, так як її зростання завжди свідчить про фінансову нестабільність та погіршення платоспроможності підприємства, внаслідок недоотримання грошових коштів.[25]

Крім усього майже всі показники зменшуються на кінець досліджуваного періоду, відбувається погіршення оборотності грошових коштів (швидкості обертання коштів). Внаслідок дії цих факторів може збільшуватися кредиторська заборгованість підприємства перед своїми постачальниками (внаслідок недостатньої суми коштів). Погіршення платоспроможності підприємства ставить загрозу, щодо банкрутства підприємства, чи у кращому разі, погіршення результатів діяльності (гальмування чи припинення розвитку).

Фінансова стійкість – це стан майна підприємства, що гарантує йому платоспроможність та передбачає, що ресурси, вкладені в підприємницьку діяльність, повинні окупитися за рахунок грошових надходжень від господарювання, а отриманий прибуток забезпечувати самофінансування та незалежність підприємства від зовнішніх залучених джерел формування активів.

Таблиця 2.6

Динаміка показників фінансової стійкості ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки

Показники	Роки			Абсолютна зміна	
	2018	2019	2020	2019	2020
Частка зареєстрованого капіталу, %	3,51	3,13	2,74	-0,38	-0,40
Частка нерозподіленого прибутку, %	-35,84	-14,09	6,28	21,74	20,37
Коефіцієнт фінансової автономії	0,34	0,37	0,43	0,08	0,18
Коефіцієнт фінансової заборгованості	0,66	0,63	0,57	-0,08	-0,18
Коефіцієнт фінансової залежності	1,93	1,71	1,34	-0,21	-0,34
Коефіцієнт довгострокової заборгованості	0,21	0,18	0,16	0,48	2,73
Коефіцієнт поточної заборгованості	0,45	0,45	0,41	-0,01	0,09

У табл. 2.6 наведені показники, які характеризують показники фінансової стійкості ПрАТ «Оболонь», так у досліджуваному періоді 2020 році частка нерозподіленого прибутку вже складає 6,28% у власному

капіталі. Коефіцієнт фінансової автономії означає, що чим вище значення коефіцієнта, тим більш фінансово стійке, стабільне і незалежне від кредиторів підприємство. Згідно з методикою № 81 і Методикою № 22 підприємство вважається стійким за умов, що частка власного капіталу в загальній сумі фінансових ресурсів підприємства становить не менше 50%. Коефіцієнт фінансової автономії ПрАТ «Оболонь» на кінець 2020 року складає 0,43. Це означає, що підприємство здатне профінансувати 43 відсотка своїх активів за рахунок власного капіталу. Це дуже важливий показник як для власників, так і для кредиторів компанії. Даний коефіцієнт протягом досліджуваного періоду зростає. У 2018 році він склав – 0,34; 2019 – 0,37. Коефіцієнт фінансової заборгованості ПрАТ «Оболонь» на кінець 2020 року складає 0,57. Чим нижчий показник фінансової заборгованості, тим менша заборгованість підприємства, тим стійкіше його положення. Зменшення цього показника в динаміці означає зменшення частки позикових коштів у фінансуванні підприємства. Найвищим показником фінансової заборгованості у ПрАТ «Оболонь» був у 2018 році і становив 0,66. В наступних фінансових періодах спостерігається зменшення залежності товариства від позикових коштів. Коефіцієнт фінансової залежності ПрАТ «Оболонь» у 2018 році він досяг рівня 1,93. В наступних періодах відбувалося зниження. На кінець досліджуваного періоду коефіцієнт встановився на рівні 1,34. Нормативне значення показника знаходиться в межах 1,67-2,5. Це знову ж таки вказує, що підприємство не в повній мірі використовує свій потенціал.

Коефіцієнт довгострокової фінансової незалежності на кінець досліджуваного періоду становить 0,16. Цей коефіцієнт показує, яка частина загальної вартості активів підприємства сформована за рахунок найбільш надійних джерел фінансування і не залежить від короткострокових позикових зобов'язань. З наведеного вище, проаналізувавши коефіцієнти фінансової стійкості ПрАТ «Оболонь», можна сказати, що дане

підприємство з має майже рівномірні частки власного та позикового капіталу, з помірною фінансовою автономністю.

2.3. Оцінка ділової активності та рентабельності ПрАТ "Оболонь"

Необхідною умовою стійкого розвитку підприємства в сучасних умовах, що характеризуються високим рівнем глобальних коливань, є підвищення ефективності виробництва. У процесі господарської діяльності приймаються рішення щодо розпорядження обмеженими ресурсами, тому процес виробництва орієнтується на певні критерії ефективності. Результативність діяльності ПрАТ «Оболонь» в умовах ринкової економіки обумовлена значною мірою його діловою активністю, що залежить від широти ринків збуту продукції, його ділової репутації, ступеня виконання плану з основними показниками господарської діяльності, рівня ефективності використання ресурсів і стабільності економічного зростання. Динаміка показників ділової активності ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки наведено в табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Динаміка показників оборотності ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст	
	2018	2019	2020	2019	2020
1. Коефіцієнт оборотності активів, об	0,83	0,93	0,94	0,10	0,01
2. Період обороту активів, днів	439	391	387	-48,02	-3,79
3. Коефіцієнт оборотності оборотних активів	4,59	4,82	4,16	0,22	-0,65
4. Період обороту оборотних активів, днів	79	76	88	-3,70	11,89
5. Коефіцієнт оборотності запасів	5,96	5,68	4,01	-0,29	-1,67
6. Період обороту запасів, днів	61	64	91	3,08	26,83
9. Коефіцієнт обороту поточної дебіторської заборгованості	14,75	14,37	11,87	-0,38	-2,50
10. Період обороту поточної дебіторської заборгованості, днів	25	25	31	0,66	5,36
11. Коефіцієнт оборотності поточної кредиторської заборгованості	1,57	1,61	1,85	0,04	0,24
12. Період обороту поточної кредиторської заборгованості, днів	232	226	197	-5,72	-29,61
13. Тривалість операційного циклу, днів	86	90	122	3,73	32,19
14. Тривалість фінансового циклу, днів	-146	-137	-75	9,45	61,80

Ділова активність підприємства у фінансовому аспекті проявляється насамперед у швидкості обороту коштів. Аналіз ділової активності полягає в дослідженні рівнів і динаміки різноманітних коефіцієнтів оборотності. У табл. 2.7 визначений період обороту всіх оборотних активів, запасів, дебіторської і кредиторської заборгованості. Період одного обороту усіх активів вказує на те, скільки триває один оборот обігових коштів. Позитивним є скорочення цього періоду. Згідно даних таблиці впливає, що період обороту усіх оборотних активів зріс з 79 днів у 2018 році до 88 днів у 2020 р. Запаси і дебіторська заборгованість є складовими оборотних активів, отже і для даних статей позитивним є скорочення періоду. З даних таблиці видно, що протягом 2018-2019 років кількість днів обертання дебіторської заборгованості постійно зростала, так у 2018 та 2019 році – 25 днів, і тільки у 2020 році період обертання дещо підвищилося до 31 дня. Період обертання кредиторської заборгованості ПрАТ «Оболонь» протягом досліджуваних фінансових років має тенденцію до зменшення. У 2018 році він становив 232 дні, а в 2020 вже – 197 днів. Період погашення кредиторської заборгованості свідчить про ефективність залучення кредиторської заборгованості, зменшення показника є негативною тенденцією, адже підприємство фінансує свою діяльність за рахунок кредиторів – постачальників сировини та матеріалів, бюджету і т.д.

Фінансовий цикл – це період, який укладено між датою погашення кредиторської заборгованості і датою погашення дебіторської заборгованості. Виходячи зі сказаного, тривалістю циклу грошового обігу характеризується середня тривалість, пов'язана з відтоком грошових коштів при здійсненні основної виробничої діяльності, і припливом в якості результату виробничої та фінансової їх діяльності. Іншими словами, фінансовий цикл – час, на який відволікаються грошові кошти з обороту. На даному підприємстві прослідковується зменшення фінансового циклу.

За допомогою операційного циклу дається характеристика виробничого та технологічного аспектів діяльності компанії. Він показує час, в який

фінансові ресурси перебувають у замороженому стані у вигляді запасів і дебіторської заборгованості. При динамічному скороченні операційного та фінансового циклів фахівцями даний факт розцінюється як позитивна тенденція. Зниження розміру операційного циклу здійснюється, в основному, за рахунок збільшення швидкості виробничого процесу та прискорення обороту дебіторської заборгованості. А фінансовий цикл може бути зменшений за рахунок деякого зменшення обороту кредиторської заборгованості. В нашому випадку так і відбувається, скорочення як операційного так і фінансового циклів. Показники рентабельності є важливими характеристиками факторного середовища формування прибутку підприємства. З цієї причини вони є важливими обов'язковими елементами порівняльного аналізу й оцінки ефективності планування операційної діяльності підприємства (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Динаміка показників рентабельності ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки

Показники	Роки			Абсолютний приріст	
	2018	2019	2020	2019	2020
Рентабельність продукції за валовим прибутком	18,32	27,78	36,35	9,46	8,57
Рентабельність продукції за операційним прибутком	-2,99	5,14	11,46	8,12	6,32
Рентабельність операційної діяльності	-2,26	4,00	8,55	6,26	4,56
Рентабельність за валовою реалізацією	15,48	21,74	26,66	6,26	4,92
Рентабельність за операційною реалізацією	-2,52	4,02	8,40	6,54	4,38
Чиста рентабельність продажу	-7,20	4,71	6,10	11,91	1,39
Рентабельність активів	-5,98	4,40	5,75	10,38	1,35
Рентабельність оборотних активів	-33,04	22,13	22,54	55,18	0,41
Рентабельність власного капіталу	-17,55	11,03	12,66	28,58	1,63
Рентабельність виробництва за операційним прибутком	-2,56	4,68	10,63	7,24	5,95

Рентабельність продукції за валовим та операційним прибутком показує, скільки відповідного прибутку припадає на 1 грн. собівартості реалізованої продукції, характеризує прибутковість виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг або продажу товарів. Протягом

досліджуваного періоду рентабельність продукції за валовим прибутком протягом 2018-2020 років мала тенденцію до зростання, і в 2020 році збільшилася до значення 36,35%. Абсолютний приріст склав 8,57 в. п., що є позитивною тенденцією показника. Всі інші показники рентабельності мали від'ємне значення у 2018 році тобто нерентабельним так як підприємство у 2018 році отримало збитки. В наступні 2019-2020 роки прослідковується тенденція до зростання всіх показників рентабельності. Рентабельність власного капіталу характеризує величину прибутку, отриманого підприємством на його власний капітал. Протягом досліджуваного періоду рентабельність власного капіталу досягнувши у 2020 році найбільшого значення 12,66 %. Абсолютний приріст склав 1,63 в.п. у 2020 році та у 2019 році 28,58 в.п., що є позитивною тенденцією показника. Рентабельності активів склала на кінець 2020 року 28,09%, Абсолютний приріст становить 1,35 в.п. Рентабельність оборотних активів на кінець 2020 року 22,54%, абсолютний приріст 0,41%, що є позитивним результатом, оскільки йде тенденція до збільшення даних показників в порівнянні з попередніми роками. Валова, операційна та чиста рентабельність продажу показує відношення відповідних видів прибутку до чистого доходу (виручки) від реалізації продукції. Валова рентабельність продажів показує ефективність виробничої діяльності підприємства, а також ефективність політики ціноутворення, і як видно з табл. 2.8 даний показник дорівнює 26,66% у 2020, що є більшим в порівнянні з попередніми роками, що свідчить про ефективну політику ціноутворення на введення виробничої діяльності ПрАТ «Оболонь». Операційна рентабельність продажів показує рентабельність підприємства після вирахування витрат на виробництво і збут товарів. Цей показник також зростає з 2018 року до 2020 і досягає 8,40%. Причиною збільшення показника є зменшення витрат по статтям адміністративних та інших операційних витрат. Чиста рентабельність продажів показує повний вплив структури капіталу та фінансування компанії на її рентабельність. Збільшення даного показника в 2020 році до 6,10% свідчить про високу

ефективність використання залучених інвестицій в даному періоді. Отже, проаналізувавши основні показники ефективності за досліджуваний період ПрАТ «Оболонь» ми дійшли висновку, що у 2020 році відбувається збільшення показників тобто підприємство отримує прибутки та працює ефективно.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБЛЕННЯ БАЛАНСОВОГО ПЛАНУ ПРАТ "ОБОЛОНЬ"

В умовах ринкової економіки прийняття будь-яких управлінських рішень виходить з прагнення отримати не випадковий, а необхідний підприємству результат. Його досягненню передують ряд цілеспрямованих дій, покликаних забезпечити одержання необхідного результату, який би найбільшою мірою враховував інтереси й можливості підприємства в економічних умовах, що складаються. На основі проведеної діагностики ПрАТ «Оболонь», що включала в себе аналіз формування фінансових ресурсів підприємства, активів підприємства, комплексної оцінки діяльності ПрАТ «Оболонь» було визначено напрямки удосконалення процесу управління. Процес планування на 2021 рік у ПрАТ «Оболонь» розпочався з формування бюджету доходів і витрат.[25]

Визначення прогнозного обсягу чистого доходу від реалізації продукції здійснюється на основі декількох методів прогнозування. Як показали проведені дослідження, найбільше поширення в науковій літературі набули методи економіко-статистичного та факторно-аналітичного моделювання. Визначимо обсяги доходу підприємства з використанням вказаних методів.

У табл. 3.1 наведено прогнозування доходів підприємства з використанням економіко-статистичного методу на основі визначення ковзної середньої.

Таблиця 3.1

Прогнозування чистого доходу ПрАТ «Оболонь» з використанням економіко-статистичного методу на 2021 рік

Показник	Факт			Прогноз
	2018	2019	2020	2021
Чистий дохід від реалізації фактичний, тис. грн.	5078764	5466148	5549706	-
Ковзна середня для ряду		5272456	5507927	-
Абсолютний приріст за згладженим рядом, тис. грн.		235471		
Чистий дохід від реалізації плановий, тис. грн.	-	-	-	5785177

Як свідчать проведені розрахунки, плановий обсяг доходу підприємства на 2021 рік з використанням економіко-статистичного методу становить 5785177 тис. грн. В якості критерію прогнозування використано середньорічний темп росту доходів за період 2018-2020 рр.

Результати прогнозування доходів підприємства з використанням факторно-аналітичного методу наведено у табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Прогнозування доходів підприємства ПрАТ «Оболонь» з використанням факторно-аналітичного методу на 2021 рік

Показник	Факт			Прогноз
	2018	2019	2020	2021
Чистий дохід від реалізації фактичний, тис. грн.	5078764	5466148	5549706	
Середньорічний темп приросту доходів	0,05			
Чисельність працівників, осіб	2487	3460	3157	3157
Середньорічний темп приросту чисельності персоналу	0,15			
Коефіцієнт еластичності	0,30			
Плановий темп росту чистого доходу	1,10			
Чистий дохід від реалізації плановий, тис. грн.				6077990

В якості критерію прогнозування використано чисельність працівників підприємства. При цьому відомо, що у 2021 році планується штатна чисельність працівників 3157 осіб. На основі цього визначено плановий темп росту доходів на 2021 рік. Як свідчать проведені розрахунки, плановий обсяг доходу підприємства на 2021 рік з використанням факторно-аналітичного методу становить 6077990,331 тис. грн. На основі використання 2-х методів визначимо зважений прогнозний обсяг чистого доходу підприємства на 2021 рік як середню арифметичну:

$$D_{пр} = 5785177 * 0,5 + 6077990 * 0,5 = 5931584 \text{ тис. грн.}$$

Таким чином, у 2021 році прогнозується чистий дохід від реалізації в обсязі 5931584 тис. грн. Далі буде визначено величину собівартості реалізованої продукції у плановому періоді (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

**Розрахунок планової собівартості реалізованої продукції
ПрАТ «Оболонь» на 2021 рік**

Показники	Факт 2020 рік	План 2021 рік
Чистий дохід від реалізації, тис. грн.	5549706	5931584
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	4070109	X
Співвідношення собівартості реалізованої продукції та доходу від реалізації, % (2 / 1 *100%)	73,34	X
Планова собівартість реалізованої продукції, тис. грн. (3*1 / 100)	x	4350175

Отже, планова собівартість реалізованої продукції складе 4350175 тис. грн. Для прогнозування інших операційних доходів та інших доходів, а також інших операційних витрат та інших витрат буде використано показник середнього рівня цих витрат у чистому доході від реалізації, наведено у табл. 3.4.

Таблиця 3.4

**Прогнозування інших доходів та інших операційних витрат ПрАТ
«Оболонь» на 2021 рік**

Показник	Факт			Прогноз
	2018	2019	2020	2021
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації, тис. грн.	5078764	5466148	5549706	5931584
Інші операційні доходи фактичні, тис. грн.	85301	50572	74094	-
Середній рівень інших операційних доходів по відношенню до чистого доходу від реалізації	0,0131			-
Прогнозний обсяг інших операційних доходів, тис. грн.	-	-	-	77898
Інші операційні витрати фактичні, тис. грн.	20451	20110	6593	-
Середній рівень інших операційних витрат по відношенню до чистого доходу від реалізації	0,0010			-
Прогнозний обсяг інших операційних витрат, тис. грн.	-	-	-	5862
Адміністративні витрати фактичні, тис. грн.	303955	337100	361150	
Середній рівень адміністративних витрат по відношенню до чистого доходу від реалізації	0,0311			
Прогнозний обсяг адміністративних витрат, тис. грн.				184467
Витрати на збут фактичні, тис. грн.	675489	661989	719636	
Середній рівень витрат на збут по відношенню до чистого доходу від реалізації	0,0640			
Прогнозовані витрат на збут, тис. грн.				379405
Інші витрати фактичні, тис. грн.	23505	216198	238394	
Середній рівень інших витрат по відношенню до чистого доходу від реалізації	0,0290			
Прогнозний обсяг інших витрат, тис. грн.				172286
Фінансові витрати фактичні, тис. грн.	275269	329215	255444	
Середній рівень фінансових витрат по відношенню до чистого доходу від реалізації	0,0535			
Прогнозний обсяг фінансових витрат, тис. грн.				317253

Продовження табл. 3.4

1	2	3	4	5
Дохід від участі в капіталі, тис. грн.	90188	39058	0	
Середній рівень доходу від участі в капіталі по відношенню до чистого доходу від реалізації	0,0083			
Прогнозний обсяг доходу від участі в капіталі, тис. грн.				49239
Інші фінансові доходи, тис. грн.	4259	280	338280	
Середній рівень інших фінансових доходів по відношенню до чистого доходу від реалізації	0,0206			
Прогнозний обсягу інших фінансових доходів, тис. грн.				122278
Інші доходи, тис. грн.	6725,00	-1418,00	15776,00	
Середній рівень інших доходів по відношенню до чистого доходу від реалізації	0,0013			
Прогнозний обсягу інших доходів, тис. грн.				7726

При планування інших операційних ПрАТ «Оболонь» на 2021 рік потрібно враховувати витрати, необхідні для реалізації заходів зі зменшення запасів та вивільнення площі складу підприємства. Для обчислення податку на прибуток скористаємося поточною ставкою податку на прибуток у 18%. На основі проведених вище розрахунків можемо сформулювати плановий звіт про фінансові результати підприємства (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

**Звіт про фінансові результати ПрАТ «Оболонь» на 2021 рік,
тис. грн.**

Стаття	Факт 2020 рік	План 2021 рік	Абсолютний приріст, тис.грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	5 549 706	5931584	381878
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	4 070 109	4350175	280066
Валовий: прибуток	1479597	1581409	101812
Інші операційні доходи	74 094	77898	3804
Адміністративні витрати	361 150	184467	-176683
Витрати на збут	719 636	379405	-340231
Інші операційні витрати	6 593	5862	-731
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	466 312	1089574	623262
Дохід від участі в капіталі	0	49239	49239
Інші фінансові доходи	338280	122278	-216002
Інші доходи	15776	7726	-8050
Фінансові витрати	255444	317253	61809
Втрати від участі в капіталі	1618	0	-1618
Інші витрати	238394	172286	-66108
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	324912	779278	454366
Витрати (дохід) з податку на прибуток	13702	140270	126568
Чистий фінансовий результат: прибуток	338614	639008	300394

Таким чином, фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток у плановому періоді складе 1089574 тис.грн., а також чистий фінансовий результат: прибуток у плановому періоді складає 639008 тис. грн.

Планування потреби підприємства в активах є системою принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень, пов'язаних із встановленням оптимальних параметрів їх обсягу та структури, задоволенням потреб ПрАТ «Оболонь» в окремих видах активів і залученням з різних джерел та в різноманітних формах для здійснення господарської діяльності. Ефективне використання активів ПрАТ «Оболонь» в першу чергу передбачає визначення оптимальної величини, розробку варіантів фінансування та забезпечення ефективності їх використання. Оптимальна величина активів повинна з однієї сторони забезпечувати безперерйне ефективне функціонування ПрАТ «Оболонь», з іншої – мінімізувати наявність недіючих поточних активів.[18]

Планування потреби ПрАТ «Оболонь» в активах має здійснюватися в рамках загальної фінансової стратегії підприємства, процес розробки якої повинен базуватися на наступних принципах:

- забезпечення балансування матеріальних і фінансових потоків;
- максимально ефективний розподіл фінансових ресурсів для результативного фінансування підприємства;
- прогнозування альтернативних можливостей розвитку підприємства і його фінансових характеристик залежно від турбулентних умов ринкового середовища;
- фінансовий аналіз і контроль функціонування підприємства.

Таким чином, ПрАТ «Оболонь» варто і в подальшому використовувати стратегію фінансового забезпечення стійкого росту підприємства за рахунок власних коштів, що повинна бути спрямована на збалансування параметрів обмеженого росту операційної діяльності й необхідного рівня фінансової безпеки підприємства. Стабільна підтримка таких параметрів у процесі стратегічного фінансового розвитку підприємства висуває в якості

пріоритетної сфери забезпечення ефективного розподілу й використання його активів. Необхідним на підприємстві доцільним є зменшення обсягу запасів. Розрахунок економічного ефекту від реалізації запропонованих заходів наведено у табл. 3.7. При проведенні розрахунків розмір запасів готової продукції враховувався за підсумками 2020 р. – 1 015 849 тис. грн.

Таблиця 3.6

Основні напрямки зменшення розміру запасів ПрАТ «Оболонь»

Пропозиція	Зменшення запасів, %	Зменшення запасів, тис. грн.
Перегляд договорів з постачальниками, робота на основі системи «точно-в-строк», проведення звірок	10,5	57550,3
Проведення регулярної інвентаризації запасів	5,25	28770,65
Матеріальна мотивація співробітників	5	27330,95
Проведення розпродажів	5	27330,95
Разом	25,75	140982,85

Таким чином, зменшення розміру запасів ПрАТ «Оболонь» внаслідок реалізації розроблених заходів складе 25,75% або 140982,85 тис. грн. Зменшення розміру запасів призведе до зменшення розміру активів підприємства та вплине на ефективність управління. Зберігання, перевалка та фасування продукції ПрАТ «Оболонь» здійснюється на власній базі. За умови зменшення запасів підприємство зможе вивільнити складські приміщення та здавати їх в оренду. Дохід від здачі складських площ ПрАТ «Оболонь» в оренду розраховується за формулою:

$$Д = Пзаг * \%вив * Во * 12, \quad (3.1)$$

де Пзаг – загальна площа орендних приміщень підприємства;

%вив – відсоток вивільненої площі;

Во – ринкова вартість оренди 1 м² в місяць;

12 – кількість місяців у році.

Так, загальна площа складських приміщень підприємства складає 2200 м²; відсоток вивільненої площі приймається пропорційно відсотку зменшення запасів підприємства, тобто на 25,75%, ринкова вартість оренди 1

м² на місяць - 2400 грн./міс); Відповідно, річний дохід від оренди складських приміщень складатиме:

$$Д = 2200 * \frac{25,75\%}{100\%} * 2400 * 12 = 16315200 \text{ грн.} = 16315,2 \text{ тис. грн.}$$

Отже, реалізація розроблених заходів дозволить знизити обсяг запасів підприємства на 25,75% або 140982,85 тис. грн. Додатковий дохід ПрАТ «Оболонь», отриманий за рахунок надання в оренду вивільненої площі будівельної бази, складе 16315,2 тис. грн. Запаси ПрАТ «Оболонь» за умови оптимізації їх розміру у плановому періоді (Зпл) становитимуть:

$$\text{Зпл} = 1015849 - 140982,85 = 874\,866 \text{ тис. грн.}$$

Для збільшення ліквідності ПрАТ «Оболонь» доцільно 50% від суми коштів, вивільнених внаслідок вдосконалення управління запасами, спрямувати на фінансування поточної діяльності підприємства (у грошові кошти), а 50% направити на зменшення поточних зобов'язань підприємства (короткострокової заборгованості банку).

При управлінні дебіторською заборгованістю ПрАТ «Оболонь» варто враховувати, що частина її може бути не оплачена в результаті порушення взаємних зобов'язань підприємств. Для підприємства-постачальника це означає скорочення доходу від реалізації продукції й відповідно величини прибутку. Планується скорочення дебіторської заборгованості у плановому періоді на 30%, відповідно, її сума становитиме:

$$\text{Дпл} = 447511 * (1 - 0,3) = 313257,7 \text{ тис. грн.}$$

Зменшення дебіторської заборгованості становитиме:

$$\Delta \text{Дпл} = 447511 - 313257,7 = 134253,3 \text{ тис. грн.}$$

Іншу дебіторську заборгованість підприємства можливо скоротити на 15% за рахунок повернення довгострокових позик працівників підприємства та списання сумнівних боргів від контрагентів. Відповідно, її сума становитиме:

$$\text{Ді} = 20\,095 * (1 - 0,15) = 17080,75 \text{ тис. грн.}$$

Зменшення іншої дебіторської заборгованості становитиме:

$$\Delta\text{Дпл} = 20\,095 - 17\,080,75 = 3\,014,25 \text{ тис. грн.}$$

За результатами роботи у 2020 р. ПрАТ «Оболонь» має дуже низький відсоток абсолютно ліквідних активів (грошових коштів) у структурі оборотних активів підприємства, тому доцільним є його збільшення у плановому періоді.

Розмір грошових коштів ПрАТ «Оболонь» збільшиться на суму:

- доходів, отриманих від оренди частини приміщень будівельної бази (16315,2 тис. грн.) та за рахунок реалізації заходів, щодо зменшення обсягу запасів (140982,85 тис. грн.).

Відповідно, розмір грошових коштів ПрАТ «Оболонь» після реалізації наведених заходів у плановому періоді (ГКпл) буде становити:

$$\text{ГКпл} = 17\,048 + 16\,315,2 + 140\,982,85 = 172\,955,69 \text{ тис. грн.}$$

Таким чином, у 2020 р. поточні зобов'язання становили 2 194 780 тис. грн., а у плановому році розмір необхідних поточних зобов'язань зменшиться до 2108448 тис. грн. (на 86332 тис. грн.). Планування величини прибутку здійснювалося за аналітичним методом. Метод екстраполяція полягає у вивченні сформованих у минулому і сьогоденні стійких тенденцій економічного розвитку і перенесення їх на майбутнє. Прогноз визначає очікувані варіанти економічного розвитку виходячи з гіпотези, що основні фактори і тенденції минулого періоду зберуться на період прогнозу або що можна обґрунтувати і врахувати напрямок їхніх змін у розглянутій перспективі.

Відповідно до методу екстраполяції було здійснено планування обсягів реалізації. На основі сформованих даних було складено управлінський баланс на кінець 2021 року (табл. 3.7) .

При розрахунку величини статей активу балансу враховувалися передбачені планом зміни балансової вартості активів. Непланові оборотні активи визначалися за допомогою відсотків.

Таблиця 3.7

Балансовий план ПрАТ «Оболонь» на 2021 рік

Актив	Факт 2020 рік	План 2021 рік	Абсолютний приріст, тис.грн
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	4 686	5798	1112
Незавершені капітальні інвестиції	11 272	16869	5597
Основні засоби:	4 352 291	4702686	350395
інші фінансові інвестиції	18 542	19469	927
Інші необоротні активи	14,00	14	0
Усього за розділом I	4 386 805	4744835	358030
II. Оборотні активи			
Запаси	1 015 849	874866	-140983
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	272 112	200485	-71627
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	171 166	112773	-58393
Інша поточна дебіторська заборгованість	20 095	17081	-3014
Гроші та їх еквіваленти	17 048	174346	157298
Інші оборотні активи	5 983	0	-5983
Усього за розділом II	1 673 419	1379551	-293869
Баланс	6 060 224	6124386	64162
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	73 144	73144	0
Капітал у дооцінках	2 445 387	2442042	-3345
Додатковий капітал	1 198	1210	12
Емісійний дохід	8 353	8520	167
Накопичені курсові різниці	-7 155	-7227	-72
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	167 847	506461	338614
Вилучений капітал	13 580	13580	0
Усього за розділом I	2 673 996	3024151	350155
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	410 551	406445	-4106
Довгострокові кредити банків	609 731	585342	-24389
Усього за розділом II	1 020 282	991787	-28495
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	394 848	386951	-7897
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	661 136	654525	-6611
товари, роботи, послуги	709 905	695707	-14198
за розрахунками з бюджетом	102 148	100105	-2043
за розрахунками зі страхування	4 980	4940	-40
за розрахунками з оплати праці	80 097	80017	-80
за одержаними авансами	183 041	128129	-54912
за розрахунками з учасниками	1 876	1857	-19
Поточні забезпечення	33 497	33430	-67
Інші поточні зобов'язання	23 252	22787	-465
Усього за розділом III	2 194 780	2108448	-86332
Баланс	5 889 058	6124386	235328

За плановий період у структурі пасивів ПрАТ «Оболонь» переважає власний капітал. У самій структурі власного капіталу відбулися незначні зміни. У плановому періоді ще більше зросла питома вага нерозподіленого

прибутку. Залучений капітал складається з короткострокових зобов'язань. У плановому періоді зменшилася питома вага даної статі. Щодо розрахованих показників динаміки - надалі спостерігається позитивна тенденція:

- нерозподілений прибуток в абсолютній ланцюговій зміні зріс на 338614 тис. грн.,
- Короткострокові кредити банків зменшилися на 7897 тис. грн.,
- заборгованість перед бюджетом зменшилася на 2043 тис. грн.,
- довгострокові зобов'язання зменшилися на 6611 тис. грн.,
- поточна заборгованість за товари, роботи, послуги зменшилась на 14198 тис. грн.

Отже, в загальному поточні зобов'язання і забезпечення зменшилися на 86332 тис. грн.,

Отже, у плановому періоді спостерігається позитивна динаміка, співвідношення яке склалося між власними і залученими коштами ПрАТ «Оболонь» свідчить про те, що підприємство планує ще більше підвищити економічну незалежність і стан автономності.

Згідно проведених розрахунків у структурі активів підприємства найбільшу питому вагу складають необоротні активи. Хоча в самій структурі необоротних активів відбулися зміни. Такі зміни відбулися через те, що підприємство інвестувало кошти у нові проекти, так інші фінансові інвестиції зросли на 927 тис. грн. Незавершені капітальні інвестиції також зросли на 5597 тис. грн в плановому році порівняно з 2020 роком. У структурі оборотних активів ПрАТ «Оболонь» у плановому також відбулися зміни, так зменшилися запаси і значне зростання відбулося грошових коштів та їх еквівалентів на 157298 тис. грн.

Отже, проаналізувавши структуру і динаміку активів ПрАТ «Оболонь» у плановому 2021 році можна дійти висновку, що прогнозується позитивна тенденція, щодо зростання чистого прибутку підприємства і як результат збільшення вартості власного капіталу за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку, хоча підприємство планує розширити свою

діяльність, а також отримувати додатковий дохід за рахунок здачі в оренду звільнених складських приміщень, а також інвестувати кошти в довгострокові та короткострокові інвестиційні проекти.

Отже, для ефективного ведення виробничої діяльності підприємство визначило цілі для подальшої діяльності і розбило на складові, а саме отримання прибутку, збільшення обсягів реалізації, зменшення затрат, збільшення капіталу. Проведемо прогнозування основних показників діяльності ПрАТ «Оболонь» (табл. 3.8).

Таблиця 3. 8

**Прогнозовані показники ефективності діяльності
ПрАТ «Оболонь» на 2021 рік**

Показники	Роки		Абсолютна зміна
	2020	2021	2021
Коефіцієнт фінансової автономії	0,43	0,68	0,25
Коефіцієнт фінансової заборгованості	0,57	0,08	-0,49
Коефіцієнт фінансової залежності	1,34	1,09	-0,25
Коефіцієнт довгострокової заборгованості	0,16	0,12	-0,04
Коефіцієнт поточної заборгованості	0,41	0,39	-0,02
Операційна рентабельність	8,40	18,37	9,97
Чиста рентабельність	6,10	10,77	4,67
Рентабельність активів	5,59	10,43	4,85
Рентабельність оборотних активів	20,23	46,32	26,09
Рентабельність власного капіталу	12,66	21,13	8,47

У табл.3.8 наведені показники, які характеризують фінансову стійкість та рентабельність і платоспроможність ПрАТ «Оболонь» у плановому періоді. Коефіцієнт фінансової автономії ПрАТ «Оболонь» на кінець 2021 року складає 0,68. Це означає, що підприємство здатне профінансувати 68 відсотка своїх активів за рахунок власного капіталу. Показник фінансової автономії ПрАТ «Оболонь» дуже високий. Але разом з тим як ми вже вказували у попередньому розділі, якщо цей показник вищий за 0,6, це говорить, що підприємство використовує не весь свій потенціал. Коефіцієнт фінансової заборгованості ПрАТ «Оболонь» на кінець планового року складає 0,08. Це означає, що підприємство незалежне від позикових коштів.

Коефіцієнт фінансової залежності ПрАТ «Оболонь» у плановому 2021 році знаходиться також на дуже низькому рівні і становить 1,09. Це означає, що на кожен гривню власних коштів припадає 1,09 гривні фінансових ресурсів. Це знову ж таки вказує, що підприємство не повній мірі використовує свій потенціал. Прогнозовані показники рентабельності зростають це свідчить про збільшення прибутковості підприємства та про ефективну його діяльність щодо виробництва та реалізації продукції, а також ефективне використання наявних ресурсів на підприємстві, зростання оборотності активів підприємства тощо.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Вивчення теоретичних основ балансового планування на підприємстві дозволило встановити, що балансовий план є одним з основних видів поточного фінансового плану підприємства, який відображає прогноз складу його активів і структури джерел фінансування. Метою розробки балансового плану є визначення можливості приросту окремих активів із забезпеченням їх внутрішньої збалансованості, а також формування оптимальної структури капіталу, що забезпечує високу фінансову стійкість підприємства в майбутньому періоді.

Розробка балансового плану на економічно обґрунтованій основі вимагає здійснення наступного комплексу робіт:

- факторного аналізу і оцінки фінансового стану підприємства за звітний період (рік) і в динаміці за 3-5 останніх років;
- аналізу тенденцій і напрямів розвитку галузі на регіональному і загальнодержавному рівнях;
- аналізу і оцінки зовнішніх і внутрішніх чинників впливу на величину і рівень досягнутих показників фінансового плану;
- розрахунку ймовірних фінансових результатів (за статтями доходів і витрат) від кожного прогнозованого виду діяльності у плановому періоді – на альтернативній беззбитковій основі;
- розрахунку потреби в грошових ресурсах для здійснення прогнозованих видів діяльності, що забезпечать безперервність кругообороту виробничих фондів;
- балансового ув'язування потреби в капіталі з наявними і реальними до залучення коштами на засадах фінансової стійкості, платоспроможності та ліквідності;
- оцінки ймовірного фінансового стану підприємства на кінець планового періоду за умови виконання показників фінансового плану.

Мета формування прогнозного балансового плану - виявити структурні зрушення в активах та зобов'язаннях підприємства, оцінити їх вплив на фінансове становище підприємства і попередити ризики, які вплинуть на погіршення фінансового стану суб'єкта господарювання. Після закінчення очікуваного періоду підготовки балансового плану необхідно вжити заходів для забезпечення фінансової стійкості компанії (фінансової стабільності, платоспроможності, кредитоспроможності). Це не виключає необхідності коригування певних частин балансового плану.

Основні засоби ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки щорічно зменшуються, у 2019 році на 256334 тис. грн.; у 2020 році на 259111 тис. грн., що є негативним моментом для підприємства. Як відомо, фінансовий стан підприємства значною мірою залежить від стану грошових коштів і їх сума повинна бути такою, щоб їх вистачило для покриття всіх першочергових платежів. Відповідно до нашого дослідження грошові кошти та їх еквіваленти зменшуються у 2019 році на 3,84% та зросли на 5,05% у 2020 році, що є позитивним для підприємства і свідчить про отримані доходи. Це оцінюється як позитивна тенденція, оскільки гроші та їх еквіваленти є наймобільнішими активами підприємства.

У структурі оборотних активів ПрАТ «Оболонь», зважаючи на вид діяльності, найбільшу питому вагу складають запаси, так на кінець 2020 року 67,62% і зросла питома вага в порівнянні з 2019 роком на 2,90 в.п.

Варто відзначити, що протягом досліджуваного періоду у структурі оборотних активів відбувалися незначні зміни у питомій вазі. Так дебіторська заборгованість за рахунками у питомій вазі оборотних активів у 2018 році склали – 11,31%, у 2019 – 8,22%, у 2020 – 11,39%. Дебіторська заборгованість за товари роботи послуги найнижчу питому вагу становила у 2020 р. всього 18,11%, найбільша питома вага даної статті була у 2019 році – 22,42%. Позитивним моментом слід зазначити зменшення питомої ваги дебіторської заборгованості за товари роботи послуги у 2020 році на 4,31 в. п.

Важливим показником структури оборотних активів ПрАТ «Оболонь» є питома вага у оборотних активах грошових коштів та їх еквівалентів. Даний показник найнижчий рівень у питомій вазі мав у 2020 році – 1,13%.

Аналіз показників ліквідності та платоспроможності підприємства ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки (табл. 2.5) дає можливість зробити висновки: порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства ПрАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки вказує на те що дебіторська заборгованість має значну питому вагу в складі поточних активів і впливає на фінансовий стан підприємства. Для зовнішніх користувачів інформації також дуже важливий стан дебіторської заборгованості підприємства, так як її зростання завжди свідчить про фінансову нестабільність та погіршення платоспроможності підприємства, внаслідок недоотримання грошових коштів.

Протягом досліджуваного періоду рентабельність продукції за валовим прибутком протягом 2018-2020 років мала тенденцію до зростання, і в 2020 році збільшилася до значення 36,35%. Абсолютний приріст склав 8,57 в. п., що є позитивною тенденцією показника. Всі інші показники рентабельності мали від'ємне значення у 2018 році тобто нерентабельним так як підприємство у 2018 році отримало збитки. В наступні 2019-2020 роки прослідковується тенденція до зростання всіх показників рентабельності. Рентабельність власного капіталу характеризує величину прибутку, отриманого підприємством на його власний капітал. Протягом досліджуваного періоду рентабельність власного капіталу досягнувши у 2020 році найбільшого значення 12,66 %. Абсолютний приріст склав 1,63 в.п. у 2020 році та у 2019 році 28,58 в.п., що є позитивною тенденцією показника. Рентабельності активів склала на кінець 2020 року 28,09%, Абсолютний приріст становить 1,35 в.п. Рентабельність оборотних активів на кінець 2020 року 22,54%, абсолютний приріст 0,41%, що є позитивним результатом, оскільки йде тенденція до збільшення даних показників в порівнянні з попередніми роками.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азарова А. О. Економіка підприємства : практикум / А. О. Азарова, Л. О. Нікіфорова ; М-во освіти і науки України, Вінниц. нац. техн. ун-т. — Вінниця : ВНТУ, 2016. — 215 с.
2. Алгоритми планування процесів у сучасних ОС – URL:: http://wiki.kspu.kr.ua/index.phpD1%85_%D0%9E%D0%A1
3. Бабина О. Є. Управління ризиками бізнесу: сутність, складові, рішення / О. Є. Бабина, М. М. Тарашевський // Економіка та держава. — 2017. — № 7. — С. 14-17.
4. Бегун С. І. Застосування регресійного аналізу для моделювання прибутку підприємств, що виробляють контрольно-вимірювальні прилади / С. І. Бегун, В. В. Ляшук // Глобальні та національні проблеми економіки. — 2016. — квіт. (Вип. 10). — С. 1021-1024.
5. Білик М. Д. Фінансове планування на підприємстві в сучасних умовах. / М. Д. Білик // Фінанси України. — 2018. — № 4. — С. 133–141.
6. Білявський В. М. Бенчмаркінг як інструмент підвищення ефективної операційної діяльності підприємств / В. М. Білявський // Вісник Національного університету "Львівська політехніка": зб. наук. пр. / Нац. ун-т "Львів. політехніка". — Львів, 2018. — № 862 С. 10-18.
7. Бланк, І. О., Ситник, Г. В. та ін. Фінансова стратегія підприємства : монографія. / І. О. Бланк, Г. В. Ситник, О. В. Корольова-Казанська, І. Г. Ганечко / За ред. проф. Бланка І. О. — К. : КНТЕУ, 2019. — 147 с.
8. Богацька Н., Нагорна Д. Планування фінансової діяльності підприємства. [Електронний ресурс] / Н. Богацька, Д. Нагорна // ЛОГОС. ONLINE . — 2020. — № 1. — С. 331-340. — URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/2663-4139/article/view/6209/6181>.
9. Бутнік-Сіверський О. Ознаки нової інтелектуальної економіки: інноваційна технологічна реструктуризація, інтенсифікація та прориви / О.

Бутнік-Сіверський // Теорія і практика інтелектуальної власності. — 2017. — № 5. — С. 51-60.

10. Вагонова О. Г. Чинники операційного планування підприємницької діяльності промислового підприємства / О. Г. Вагонова, В. І. Прокопенко, В. С. Досужій // Економічний вісник Національного гірничого університету. — 2017. — № 3. — С. 109-118.

11. Вігуржинська С. Ю. Економіка підприємства: [навч. посіб.] / Вігуржинська С. Ю., Басюркіна Н. Й., Свистун Т. В. ; [за ред. С. Ю. Вігуржинської]. — Одеса : Одес. нац. акад. харч. технологій, 2018. — 115, [1] с.

12. Вовчак О. Д. Інвестиційний менеджмент : підручник / Вовчак О. Д., Руцишин Н. М. ; Укоопспілка, Львів. торг.-екон. ун-т. — Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2016. — 463 с.

13. Водоп'янова О. Е. Можливості удосконалення операційної діяльності підприємства / Водоп'янова О. Е. // Економіка і менеджмент – 2015: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. пр. Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпропетровськ, 23-24 квіт. 2015 р.): у 9 т. — Дніпропетровськ, 2015. — Т. 2 С. 26-28.

14. Вольвач М. М. Моделювання оптимальної структури потенціалу підприємств для планування стратегії їхнього інноваційного розвитку / М. М. Вольвач // Економічний вісник Запорізької Державної інженерної академії. — 2017. — Вип. 1, ч. 1. — С. 72-77.

15. Гевко І. Операційний (виробничий) менеджмент: конспект лекцій / І.Б. Гевко – Тернопіль: ТНТУ, 2017. – 128 с.

16. Герасимович І. А. Методичні засади внутрішньогосподарського контролю виробничих запасів в системі управління операційною діяльністю підприємства / І. А. Герасимович, Н. А. Морозова-Герасимович // Облік і фінанси. — 2016. — № 3. — С. 114-121.

17. Глушчевський В. В. Моделювання поточкових процесів розподілу ресурсів і продукції на мережі бізнес-процесів підприємства / В. В.

Глушчевський // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія: Економічні науки. — 2015. — № 4. — С. 27-36.

18. Дзюбіна А. В. Впровадження сучасного інформаційного забезпечення у сфері управління операційною діяльністю підприємства [Електронний ресурс] / А. В. Дзюбіна, Н. В. Єпур // Ефективна економіка. — 2015. — № 11. — б.с.

19. Дудко П. М. Сучасні тенденції розвитку бізнес-технологій у підприємстві / П. М. Дудко // Проблеми економіки. — 2017. — № 3. — С. 170 – 174.

20. Економіка підприємства : навч. посіб. / І. М. Посохов, В. Г. Дюжев, С. В. Сусліков, К. О. Тимофеева ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". — Харків : НТУ "ХП", 2016. — 372 с.

21. Економіка підприємства : навч. посіб. / Козик В. В. [та ін.]. — Львів : Простір-М, 2017. — 405 с.

22. Економіка підприємства : навч. посіб. / Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад." ; уклад.: Н. В. Романченко, Т. В. Кожемякіна, К. В. Пічик. — Київ : НАУКМА, 2018. — 302, [1] с.

23. Економіка підприємства : навч. посіб. : практикум / Я. С. Витвицький, У. Я. Витвицька, Н. О. Гавадзин, Р. Р. Зелінський ; М-во освіти і науки України, Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. — Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. — 306 с.

24. Економіка підприємства : тренінг-курс : навч. посіб. / [Г. М. Філюк та ін.] ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — Київ : ВПЦ "Київ. ун-т", 2017. — 189 с.

25. Єлісеєва О. К. Обґрунтування підходів щодо обліку та аудиту витрат операційної діяльності підприємства / О. К. Єлісеєва, Т. В. Гільорме, В. А. Михайліченко // Глобальні та національні проблеми економіки. — 2016. — лют. (Вип. 9). — С. 759-764.

26. Заболотна І. С. Роль бізнес-планування в системі планування діяльності підприємства / Інна Станіславівна Заболотна, Олександр

Олександрович Барабаш // Економічний часопис - XXI. — 2017. — № 6/1. — С. 10-12.

27. Інвестиційний менеджмент : навч. посіб. / Школа І. М., Вдовічен А. А., Верстяк О. М., Соколюк О. В. ; М-во освіти і науки України, Чернів. торг.-екон. ін-т КНТЕУ. — Чернівці : Місто, 2015. — 361 с.

28. Капінос Г. І. Операційний менеджмент [текст] : навч. посіб./ Г. І. Капінос, І. В. Бабій – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 352 с.

29. Карпенко Ю. В. Економіка підприємства : практикум : навч. посіб. : [для студентів ВНЗ] / Ю. В. Карпенко, В. В. Бенях ; М-во освіти і науки України, ВНЗ Укоопспілки "Полт. ун-т економіки і торгівлі" (ПУЕТ). — Полтава : ПУЕТ, 2017. — 412, [1] с.

30. Коваль О. Т. Економіка і фінанси підприємства : навч. посіб. / О. Т. Коваль, Ю. Б. Колупаєв, В. В. Пархоменко ; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. — Київ : НАСОА : Консультант, 2017. — 256 с.

31. Ковальчук І. В. Економіка підприємства [Текст] : навч. посібник / І. В. Ковальчук. - К. : Знання, 2016. – 679 с.

32. Козак І. І. Економіка підприємства : навч. посіб. / І. І. Козак ; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. — Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2017. — 202 с

33. Козик В. В. Формування бізнес-одиниць диверсифікованих підприємств / В. В. Козик, Х. Я. Залуцька // Актуальні проблеми економіки. — 2017. — № 3. — С. 116-122.

34. Козир-Чепурна М. А. Задача узгодження планів суміжних ієрархічних рівнів у системі стратегічного планування реструктуризації підприємств / М. А. Козир-Чепурна // Бізнес Інформ. — 2016. — № 1. — С. 138-144.

35. Коршунов Є. А. Методи економіко-математичного моделювання при плануванні витрат промислового підприємства / Є. А. Коршунов // Бізнес Інформ. — 2015. — № 6. — С. 67-72.

36. Коюда П. М. Економіка підприємства : навч. посіб. для студентів усіх форм навчання спец. 051 "Економіка" / П. М. Коюда, О. В. Степанова ; М-во освіти і науки України, Харків. нац. ун-т радіоелектроніки. — Харків : ХНУРЕ, 2017.-Ч. 1 : 2017. — 295 с.

37. Кривов'язюк І. В. Економіка інноваційного підприємства : навч. посіб. / І. В. Кривов'язюк ; М-во освіти і науки України, Луц. нац. техн. ун-т. — Херсон : Олді-плюс, 2016. — 342, [1] с.

38. Кулиняк І. Я. Ризики ресурсного забезпечення операційної діяльності промислових підприємств: оцінювання та регулювання / І. Я. Кулиняк, Ю. С. Боцман // Науковий вісник НЛТУ України / Нац. лісотехн. ун-т України. — Львів, 2017. — Вип. 27(7) С. 98-102.

39. Купріна Н. М.Комплексний підхід до оцінювання ступеню трансформації діяльності підприємств у системі управління їх імпаритетною реструктуризацією / Н. М. Купріна, Н. В. Каткова // Бізнес Інформ. — 2015. — № 4. — С. 180-186.

40. Лепейко Т. І.Методологічні засади моделювання бізнес-процесів як складової їх реінжинірингу в діяльності промислових підприємств / Т. І. Лепейко // Механізм регулювання економіки. — 2015. — № 1. — С. 31-37.

41. Летуновська Н. Є.Практичні аспекти бізнес-планування в системі реалізації інвестиційного проекту / Н. Є. Летуновська, О. Ю. Далечін, К. О. Беляєва // Маркетинг і менеджмент інновацій. — 2017. — № 3. — С. 226-235.

42. Масленніков Є. І.Сценарний підхід для формування бізнес-стратегій підприємства / Євген Іванович Масленніков, Валентин Вячеславович Томак // Економіка. Фінанси. Право. — 2017. — № 6. — С. 34-37.

43. Методологія планування [Електронний ресурс]. — URL: http://lubbook.org/book_557_glava_66_8.2._Metodolog%D1%96japlanuvannj.html

44. Могилевська О. Ю. Економіка підприємства : теорія і практика : навч. посіб. / О. Ю. Могилевська, Т. М. Уфимцева, А. М. Слободяник ; Київ. міжнар. ун-т. — Київ : КиМУ, 2017. — 294 с.

45. Мосійчук М. М. Формування системи аналітичних показників для потреб управління операційною діяльністю / Мосійчук М. М. // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва : зб. наук. пр. / Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. — Харків, 2015. — № 1 (8), т. 2 С. 73-77.

46. Островська Г.Й. Стратегічне фінансове планування діяльності компаній в умовах економіки, заснованої на знаннях./ Г.Й. Островська // Сталий розвиток економіки. — 2017. — № 3 (36). — С. 93–98.

47. Павлик В.П. Удосконалення планування господарської діяльності сільськогосподарських підприємств. / В.П. Павлик // Економіка АПК. — 2020. — № 3. — С. 89.

48. Панасюк М.А., Бойко, О.О. Фінансове планування діяльності сучасного підприємства. [Текст] / М.А. Панасюк, О.О. Бойко // Вісник Мукачівського державного університету: зб. наук. пр. / Мукачівський державний університет. — Мукачево, 2018. — № 2. — С. 156-160.

49. Проценко Я.В. Ризикоорієнтованість у розвитку фінансового планування на підприємстві. / Я.В. Проценко // Економічний вісник Донбасу. — 2018. — № 2. — С. 108–113. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvd_2018_2_20 (дата звернення: 08.04.2020).

50. Рудик В.І., Шпірна Д.С. Формування системи фінансового планування і прогнозування на підприємстві./ В.І. Рудик, Д.С. Шпірна // Інфраструктура ринку. — 2019. — Вип. 33. — С. 307–316. Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ifrctr_2019_33_47 (дата звернення: 08.04.2020).

51. Савіцька Г.П. Управління прибутком підприємства / Савіцька Г.П., Шелест Н.В. // Збірник наукових праць ДЕТУТ. Серія «Економіка і управління», 2016. Вип. 36. — С. 241-248.

52. Ситник Г. В. Система управління ефективністю операційної діяльності підприємства / Г. В. Ситник, Н. М. Архіпов // Проблеми економіки. — 2018. — № 1. — С. 223-230.

53. Ситник Г.В. Поточне фінансове планування в системі управління підприємством торгівлі. / Г.В. Ситник // Економічний простір. — 2014. — №83. — С. 218–233.

54. Степура В.В. Оцінка ефективності системи інтегрованого фінансового планування. / В.В. Степура // Бізнес та інтелектуальний капітал. — 2020. — № 2. — С. 208-211.

55. Стратегічний фінансовий менеджмент: навч. посіб. / Костирко Л. А., Костирко Р. О., Кукса І. М., Тарасенко І. О. ; М-во освіти і науки України, Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. — Северодонецьк : СНУ ім. В. Даля, 2017. — 464 с.

56. Структурно-функціональне моделювання бізнес процесу управління фінансовим плануванням на підприємств // Молодий вчений. — 2016. — № 6 (Ч. 1). — С. 94-99.

57. Худик О. Б. Удосконалення методики прогнозування фінансової звітності / Худик О. Б. // Вісник Одеського національного університету / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. — Одеса, 2017. — Т. 22, вип. 3 (56) С. 180-185.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОБОЛОНЬ"	за ЄДРПОУ	05391057
Територія	м.Київ, Оболонський р-н	за КОАТУУ	8038000000
Організаційно- правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Виробництво пива	за КВЕД	11.05
Середня кількість працівників: 3157			
Адреса, телефон: 04212 Київ, Богатирська, 3, (044) 412-84-10			
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		☐	
за міжнародними стандартами фінансової звітності		☒	

**Консолідований баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2020 р.
Форма №1-к**

			Код за ДКУД	1801007
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи				
первісна вартість	1000	6 026	4 686	
накопичена амортизація	1001	43 963	43 969	
Незавершені капітальні інвестиції	1002	(37 937)	(39 283)	
Основні засоби	1005	18 141	11 272	
первісна вартість	1010	4 611 402	4 352 291	
знос	1011	12 003 847	12 080 275	
Інвестиційна нерухомість	1012	(7 392 445)	(7 727 984)	
первісна вартість	1015	0	0	
знос	1016	0	0	
Довгострокові біологічні активи	1017	(0)	(0)	
первісна вартість	1020	0	0	
накопичена амортизація	1021	0	0	
Довгострокові фінансові інвестиції:	1022	(0)	(0)	
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	
інші фінансові інвестиції	1035	57 581	18 542	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	14	14	
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	
Гудвіл	1050	0	0	
Гудвіл при консолідації	1055	0	0	
Відстрочені аквізційні витрати	1060	0	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	

Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	4 693 164	4 386 805
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	753 270	1 015 849
Виробничі запаси	1101	559 903	824 163
Незавершене виробництво	1102	67 739	73 543
Готова продукція	1103	72 341	84 609
Товари	1104	53 287	33 534
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	260 966	272 112
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	44 300	101 840
з бюджетом	1135	51 330	69 326
у тому числі з податку на прибуток	1136	4 813	4 233
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	18 911	20 095
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	16 228	17 048
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	18 927	5 983
Усього за розділом II	1195	1 163 932	1 502 253
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	5 857 096	5 889 058

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	73 144	73 144
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	2 603 868	2 445 387
Додатковий капітал	1410	1 916	1 198
Емісійний дохід	1411	8 353	8 353
Накопичені курсові різниці	1412	-6 437	-7 155
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-329 248	167 847
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(13 580)	(13 580)
Інші резерви	1435	0	0

Неконтрольована частка	1490	0	0
Усього за розділом I	1495	2 336 100	2 673 996
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	426 702	410 551
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	180 402	609 731
Інші довгострокові зобов'язання	1515	260 062	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	867 166	1 020 282
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	255 933	394 848
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	1 139 546	661 136
товари, роботи, послуги	1615	909 794	709 905
розрахунками з бюджетом	1620	104 445	102 148
у тому числі з податку на прибуток	1621	164	414
розрахунками зі страхування	1625	6 382	4 980
розрахунками з оплати праці	1630	57 270	80 097
одержаними авансами	1635	120 483	183 041
розрахунками з учасниками	1640	1 876	1 876
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	13 639	33 497
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	44 462	23 252
Усього за розділом III	1695	2 653 830	2 194 780
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	5 857 096	5 889 058

Керівник

Булах І.В.

Головний бухгалтер

Бахов І.І.

ДОДАТОК Б

Код

Дата

01.01.2021

Підприємство

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
"ОБОЛОНЬ"

за ЄДРПОУ

05391057

Консолідований звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)за 2020 рік
Форма №2-к

I. Фінансові результати

Код за ДКУД

1801008

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5 549 706	5 466 148
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(4 070 109)	(4 277 833)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	1 479 597	1 188 315
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	74 094	50 572
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(361 150)	(337 100)
Витрати на збут	2150	(719 636)	(661 989)
Інші операційні витрати	2180	(6 593)	(20 110)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	466 312	219 688
збиток	2195	(0)	(0)

Дохід від участі в капіталі	2200	0	39 058
Інші фінансові доходи	2220	338 280	280
Інші доходи	2240	15 776	-1 418
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(255 444)	(329 215)
Втрати від участі в капіталі	2255	(1 618)	(0)
Інші витрати	2270	(238 394)	(-216 198)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	324 912	144 591
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	13 702	113 042
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	338 614	257 633
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	-718	-4 082
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-718	-4 082
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-718	-4 082
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	337 896	253 551
Чистий прибуток (збиток), що належить:			
власникам материнської компанії	2470	0	0
неконтрольованій частці	2475	0	0
Сукупний дохід, що належить:			
власникам материнської компанії	2480	0	0
неконтрольованій частці	2485	0	0

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	2 993 302	3 157 057
Витрати на оплату праці	2505	705 528	626 692
Відрахування на соціальні заходи	2510	149 141	132 414
Амортизація	2515	399 564	422 999
Інші операційні витрати	2520	1 204 645	1 159 110
Разом	2550	5 452 180	5 498 272

ДОДАТОК В

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОБОЛОНЬ"	Дата	19.02.2020
Територія		за ЄДРПОУ	05391057
Організаційно- правова форма господарювання		за КОАТУУ	
Вид економічної діяльності		за КОПФГ	
Середня кількість працівників: 3460		за КВЕД	
Адреса, телефон: 04212 Київ, Богатирська, 3, (044) 412-84-10			
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	☐		
за міжнародними стандартами фінансової звітності	☒		

Консолідований баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2019 р.
Форма №1-к

Код за ДКУД 1801007

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	6 857	6 026
первісна вартість	1001	43 396	43 963
накопичена амортизація	1002	(36 539)	(37 937)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	20 201	18 141
Основні засоби	1010	4 867 736	4 611 402
первісна вартість	1011	11 940 760	12 003 847
знос	1012	(7 073 024)	(7 392 445)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	109 397	57 581
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Гудвіл при консолідації	1055	0	0
Відстрочені аквізиторські витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0

Інші необоротні активи	1090	14	14
Усього за розділом I	1095	5 004 205	4 693 164
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	719 638	753 270
Виробничі запаси	1101	0	0
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебиторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	203 818	260 966
Дебиторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	89 746	44 300
з бюджетом	1135	35 310	51 330
у тому числі з податку на прибуток	1136	5 475	4 813
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебиторська заборгованість	1155	9 897	18 911
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	16 876	16 228
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	30 659	18 927
Усього за розділом II	1195	1 105 944	1 163 932
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	6 110 149	5 857 096

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	73 144	73 144
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	2 763 289	2 603 868
Додатковий капітал	1410	5 997	1 916
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-746 302	-329 248
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(13 580)	(13 580)
Інші резерви	1435	0	0

Неконтрольована частка	1490	0	0
Усього за розділом I	1495	2 082 548	2 336 100
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	542 401	426 702
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	487 124	180 402
Інші довгострокові зобов'язання	1515	267 953	260 062
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	1 297 478	867 166
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1 419 600	1 395 479
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	1 021 281	909 794
розрахунками з бюджетом	1620	91 167	104 445
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	164
розрахунками зі страхування	1625	5 926	6 382
розрахунками з оплати праці	1630	44 447	57 270
одержаними авансами	1635	64 560	120 483
розрахунками з учасниками	1640	1 876	1 876
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	11 462	13 639
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	69 804	44 462
Усього за розділом III	1695	2 730 123	2 653 830
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	6 110 149	5 857 096

Керівник

Булах І.В.

Головний бухгалтер

Бахов І.І.

ДОДАТОК Г

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОБОЛОНЬ"	за ЄДРПОУ	КОДИ
			Дата
			05391057

Консолідований звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік
Форма №2-к
I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801008

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5 466 148	5 078 764
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(4 277 833)	(4 292 370)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	1 188 315	786 394
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	62 681	85 301
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(337 100)	(303 955)
Витрати на збут	2150	(661 989)	(675 489)
Інші операційні витрати	2180	(32 219)	(20 451)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	219 688	0
збиток	2195	(0)	(128 200)

Дохід від участі в капіталі	2200	39 058	90 188
Інші фінансові доходи	2220	280	4 259
Інші доходи	2240	216 198	6 725
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(329 215)	(275 269)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(1 418)	(23 505)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	144 591	0
збиток	2295	(0)	(325 802)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	113 042	-39 618
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	257 633	0
збиток	2355	(0)	(365 420)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	-4 081	-2 902
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-4 081	-2 902
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-4 081	-2 902
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	253 552	-368 322
Чистий прибуток (збиток), що належить:			
власникам материнської компанії	2470	0	0
неконтрольованій частці	2475	0	0
Сукупний дохід, що належить:			
власникам материнської компанії	2480	0	0
неконтрольованій частці	2485	0	0

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	3 157 057	3 267 238
Витрати на оплату праці	2505	626 692	529 153
Відрахування на соціальні заходи	2510	132 414	113 058
Амортизація	2515	422 999	457 032
Інші операційні витрати	2520	1 159 110	1 296 562
Разом	2550	5 498 272	5 663 043